

БЕРЕЗЕНЬ Ч. 3 MARCH, 1974

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXXI. БЕРЕЗЕНЬ Ч. 3

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за винятком серпня
Редакторка — Уляна Любович

Редакційна Колегія:

Марія Барагура, Марта Бачинська,
Лідія Бурачинська, Любов Волинець,
Наталія Ішук, Світлана Луцька, Хри-
стина Навроцька, Олександра Різник,
Марта Тарнавська.

„Нашим малятам“, редагує Г. Чернін
Розвага, забава — ред. В. Андрушків

Адреса Редакції:

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Адреса Адміністрації:
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗСА і Канаді \$7.00
Піврічна передплата \$4.00
Річна передплата в Англії 2½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 5 а. д.
Річна передплата у Франції .. 20 фр.
Річна передплата в Німеччині 15 н. м.
Річна передплата в Бельгії 250 б. фр.
Поодинокое число 80 центів

Календарець СУА

- 3 березня — Річні Загальні Збори
Відділів СУА Філадельфійської
Округи
- 9 березня — Вечір присвячений
Богданові Лепкому — 1 Відділ
СУА в Нью Йорку
- 17 березня — Ширші сходи і ре-
портаж О. Соневицької „В кра-
їні квітів і лазурового неба“ з
прозірками — 82 Відділ СУА
в Нью Йорку
- 24 березня — Продаж печива — 82
Відділ СУА в Нью Йорку
- 30 березня — Авторський вечір Ніни
Мудрик-Мриць — 78 Відділ СУА
у Вашингтоні
- 31 березня — Передвеликодній базар
— 1 Відділ СУА в Нью Йорку
- 31 березня — Великодній базар —
22 Відділ СУА в Шикаго

На обгортці:

Пам'ятник Тараса Шевченка в Каневі. — 3 німок із часів німецької окупації.
Memorial to Taras Shevchenko in Kaniew. Photo taken during
German occupation

OUR LIFE

VOL. XXXI. MARCH No. 3

Published by
Ukrainian National Women's League
of America, Inc.

Monthly publication except August

4936 N. 13th St.

Philadelphia, Pa. 19141

Tel. DA 4-7304

Editor: Ulana Liubovych

108 Second Ave.

New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States
of America \$7.00 per year, half year
\$4.00. Subscription in Canada \$7.00
per year, half year \$4.00. Subscrip-
tion in England 2½ pound sterling
per year. Subscription in Australia
5 Austr. dollars per year. Subscrip-
tion in France 20 fr. per year.

Second Class Postage, Paid at
Philadelphia, Pa.

Single Copy 80 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovich
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2, France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 5, Rumfordstr. 21

З М І С Т:

стор.

Зоя Когут: Краса — „Я“	1
Третій місяць у році — березень	1
30-річчя „Нашого Життя“:	
Х. Навроцька: Святочна зу- стріч у Нью Йорку	2
Гр. Честахівський: На могилі Та- раса Г. Шевченка	4
В. Барагура: Катерина Перелісна	5
Наша обкладинка	8
Баль Української Преси	8
Калейдоскоп жіночого життя	9
М. Барагура: Для малят і дітей старшого віку	10
Тільки між нами і телефоном...	
Л. Калинович: Все в свій час і на своїй місці. — Голос у дискусії: Ще про паперові тарілки	11
Наші Світлички:	
О. Климишин: Батьки і діти. Ще про курси учительок і ви- ховниць дошкільця	12
Вісті з Централі	13
Вісті Конвенційного Комітету	14
Від редакції: Ще в справі хроніки	14
Хроніка Округ: Відділи далекого віддалення. — Округа Філя- дельфія	15
СФУЖО: Ще про Рік Полупяції. Баль Української Преси. — Вісті.	23
Українська вишивка: Готуємось на літнице	25
Наше харчування. І. Кашубин- ська: У святочному часі	26
Our Life:	
Z. Kohut: And quiet flows the Don	27
M. B. Problems of Executive Wives	27
Australia's Ukrainian Poets	27
U. Lyubovych: Hello Kiev — Farewell Kiev	28
What to read: by Marty	29
Розвага — Забава	30
Замість квітів. Посмертна згадка	32
Заг. Збори Відділів СУА	обкл.

Календарець СУА

- 31 березня — Вистава лялькового те-
атру — 83 Відділ СУА в Нью
Йорку
- 10—30 квітня — Виставка писанок і
виробів нар. мистецтва в Му-
зею Науки і Промислу — 22
Відділ СУА в Шикаго
- 20 квітня — Ширші сходи з допо-
віддю „Великодні звичаї“ —
1 Відділ СУА в Нью Йорку

К Р А С А

Перший сніг, що вже пахне морозами,
Квітка, вдягнена в ранню росу...
Ми красу відчуваєм не розумом,
Ми в душі відчуваєм красу.

В яснім погляді, може невгаданім,
Може, в листях верби навесні,
В церкві, може, що пахне ладаном,
Може, навіть в недоспанім сні...

Ми красу відчуваєм у спомині,
В шепотінні нічним комишів...
Чи не є вона вічності променем
В нашій людській, голодній душі?..

Із збірки „Культурні арабески“
Мельборн, 1969

„Я“

Я маю в серці
Повні жмені літа!
Хоч за вікном — зима!
І небо без надій...
Вганяють діти,
Блискоокі діти,
І „вотелтрі“ цвіте...

— — — — —
Я стою сама —
І все — моє!
Куди не гляну оком:
Шум вітру,
Крик дітей,
Маленькі клапті мрій,
І людські кроки,
Й краєць неба,
Майже голубий,
І цілий обрій
Сходженого світу!

— — — — —
Стою сама —
І зовсім не сама!
Бо маю в серці
Повні жмені літа!
Хоч кажуть, —
Що — зима...

ЗОЯ КОГУТ

ТРЕТІЙ МІСЯЦЬ У РОЦІ — БЕРЕЗЕНЬ

Березень — місяць перелому зими і весни. Звідки взялася його назва? Здається, просто, від берези. Коли ж заглянути до книжки „Українські назви місяців на тлі загальнослов'янським“ — Тетяни Голинської, побачимо, що це не так просто. Кожний місяць має кілька різних назв. Найменше має п'ятий місяць — травень, бо тільки три; найбільше назв має сьомий місяць — липень, а після нього на другому місці є березень. У книжці знайдемо 18 (так, вісімнадцять) назв третього місяця.

Не просто від „берези“ прийнята назва. Досліджують, чи від того, що тоді береза вкривається зеленими листочками, чи радше від соку, який виточують із пня берези. Вчені схильні до того другого, бо ж у березні не так то вже зелениться береза, але соком уже наливається її пень та й галузки. Сік із берези добували, натираючи кору, від прадавніх, мисливських часів. Уживали його сирином, або до страв. Подібно, як кленовий сік на цьому континенті. Між іншим, є назва „Березіль“, яку так гарно вживористав для театру Курбас.

Дальші подрібні відомості переходять рамки цієї сторінки. Вже з цього бачимо, що ділянка мовознавців не така то відірвана від життя, бо досліджуючи походження слів, сягати треба до джерел, до життя, побуту. Яке ж багатство мови, яка вона жива, змінлива, а при тому, як усе в ній логічно, за власними правилами твориться, навіть у народній мові.

Нашу мову закріпив Шевченко, якого згадувати ми звикли в цьому місяці. Але вона далі росте, хоч би тому, що світ багатіє технічними, науковими, філософськими поняттями.

Ніхто від нас не очікує і не вимагає знання 18 назв третього в році місяця, ані таємниць їх походження, але ж плекати мову треба, хоча б для звичайного, культурного вжитку.

З цим в'яжеться тематика, до якої раз-у-раз повертаємося, а яку деякі вважають зайвою в „Нашому Житті“. Це сторінки для дітей, статті про дитячу літературу. Але ми будемо їх продовжувати. Треба, щоб малята полюбили рідну мову, навчилися брати в руки українські журнали і книжки, щоб було кому колись читати „дорослі“ книжки й журнали. І сьогодні в нас стаття про дитячу письменницю Катерину Перелісну, що від років є нашою співробітницею. Даємо теж огляд видань для дітей і сторінку для найменших, яка появляється вдруге, а буде появлятися що-третє число. Редагує її Віра Андрушків, ілюструє Квітка Іваницька.

*) Holyńska-Baranowa Tatiana: Ukrainische nazwy miesięcy na tle ogólnosłowiańskim. Wrocław-Warszawa-Kraków, Wyd. P. A. N. — Komitet językoznawczy — 1969.

30-РІЧЧЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

СВЯТОЧНА ЗУСТРІЧ У НЬО ЙОРКУ

Члени Редакційної Колегії „Наше Життя“ під час Святочної Зустрічі з нагоди 30-ліття Н. Ж. — За столом (від ліва) прелегентки: Любов Волинець, Світлана Луцька, Марта Тарнавська і Христина Навроцька. Збоку: Олександра Різник і Марія Барагура. Неприсутні: Лідія Бурачинська, Наталія Ішук і Марта Вачинська.

Members of the editorial staff of "Our Life" during the 30th anniversary festivities in New York: Lubow Wolyneec, Svitlana Lucka, Marta Tarnavyska, Christine Nawrocky, Alexandra Riznyk, Maria Barahura. Not present are Lydia Burachynska, Nataliia Ischuk and Marta Vachynska

Для Союзу Українок Америки великим досягненням є відзначення 30-річчя власного журналу, який є єдиноким жіночим журналом, що появляється як місячник у ЗСА.

Редакційна колегія „Нашого Життя“ рішила відзначити святочно його ювілей 3 лютого 1974 року.

Простора зала домівки Союзу Українок Америки в Нью Йорку була виповнена вщерть добірною публікою з журналістичного, громадського, та зокрема жіночого світу.

Святочну зустріч відкрила та її вела головна редакторка „Н. Ж.“ Уляна Любович, яка на вступі згадала, що „немає сьогодні без учора, а завтра без сьогодні“, бо саме провідною думкою тем опрацьованих членками редакційної колегії є вчора, сьогодні та завтра жіночої преси.

На святочну зустріч запрошено попередні редакторки „Нашого Життя“ Перша редакторка Клавдія Олесницька переказала

роз'я не була присутня. Редакторка Лідія Бурачинська надіслала привіт такого змісту:

„Жалію, що не можу бути разом із Вами на відзначенні 30-ліття „Нашого Життя“. Тому цією дорогою вітаю Редакційну Колегію і наше членство, яке зійшлося, щоб віддати своє призначення для цього осягу Союзу Українок Америки. Радію, що своє 30-ліття наш журнал зустрічає у новій шаті в умілах руках редакторки Уляни Любович.

Лідія Бурачинська
голова СУА“

У програмі були доповіді членок Редакційної колегії. Першу доповідь виголосила Любов Абрамюк-Волинець на тему „Українська жіноча преса до другої світсової війни“

В доповіді прелегентка подала сгляд жіночої преси заторкуючи поодинокі моменти з жіночого руху які впливали на розвиток та рівень жіночих журналів. Дієповідачка подала коротку аналізу поодиноких журналів, головю тих які були їй доступні, як для ілюстрації читала короткі уступи з депісів до журналів. Підкресле-

телефнічно, а згодом листовно жаль, що не може прийти, та вітання з приводу ювілею. Другою редакторкою була Олена Лотоцька, яка, мабуть, через своє здо-

Гості слухають доповідей на святочній зустрічі з нагоди 30-ліття Нашого Життя в Нью Йорку

An essay is read at the anniversary of "Our Life."

на була теж проблема доступу до жіночої преси.

Світляна Луцька опрацювала тему „Жіноча преса у радянській Україні“ В доповіді подано розвиток жіночої преси в умовах Радянської України, проаналізовано матеріали, які там появляються, та тактику, яку застосовує режим у вербуванні українського жіноцтва до виконання своїх планів.

Третю доповідь на тему „Жіноча преса в Америці“ виголосила Марта Тарнавська.

Жіноча преса в Америці — тебто преса, яка видається для жіночого читача і служить його потребам і зацікавленням — дуже багата і дуже різноманітна. Є тут дуже загальні видання, які розраховують на широку аудиторію читачів, але є і дуже спеціалізовані, що призначені для вузького круга якоїсь одної групи. Посередині цих загальних і цих спеціалізованих є головне ядро американської жіночої преси — дві категорії, що їх умовно можна назвати пресою естаблїшмену — це перед усім величезний бізнес. Вона видається багатомільйоновими накладками і доходить до близько 50 мільйонів читачів. Це становить її велику фінансову силу, бо промисловість — зокрема харчова, текстильна, косметична — бажаючи здобути доступ до цього ринку, дає цій жіночій пресі сильну фінансову підтримку. Преса

жіночого визволення дуже ще молода — вона існує всього одне п'яти-ліття. Ця преса наголосише нові й ширші зацікавлення модерної американської жінки, а зокрема її боротьбу за рівні з чоловіками права. — Ця найновіша жіноча преса має покищо доступ до порівняно обмеженої аудиторії читачів, але її вплив помітний уже і серед традиційної жіночої преси.

Христя Навроцька дала огляд зацікавлень, завваг та побажань читачок, на підставі пробного запитника, розісланого ред. колегією. Свої спостереження закінчила думкою, що незavidною є доля глосвої редакторки, яка б хотіла вдсволити всіх читачок.

У другій частині програми брали участь гості. І так ред. Іван Кедрин-Рудницький вітав „Наше Життя“ від спілки Українських Журналістів“, ширими, щовними подиву для жіночої праці словами. Співробітниця „Свободи“, ред. Любов Коленська у всьому нарисі згадувала роки в Україні та своє захоплення писаним словом. У її спогадах стежки та вулиці рідного краю якось затьмарені, але книжки та журнали живо стоять у її пам'яті.

Вкінці ред. Ольга Кузьмович якби у відпсвід на питання „Де наші жінки?“ з'ясувала передову ролю жінок у вихованні молодого покоління, а зокрема їхню працю в редакціях видань для моло-

ді. У молодечих журналах більшість юних дописувачів це дівчата.

Вітали „Наше Життя“ з 30-річчям пані Євгенія Чапельська від Українського Музичного Інституту та поет Вадим Лесич, який „признався“, що своєю журналістичку кар'єру починав якраз у жіночій пресі. Від Літературно-Мистецького Клубу вітання переклав інж. Жуксвський. На закінчення головна редакторка запросувала вислати привітання трьом попереднім редакторкам „Нашого Життя“: Клявдії Олесницькій, Олені Лотоцькій та Лідії Бурачинській, як теж трьом визначним жінкам, заслуженим для розвитку жіночої преси: Мілені Рудницькій, Олені Федак-Шепарович та Марії Струтинській. Цю пропозицію публіка привітала рясними оплесками.

У залі СВА, де відбувалася зустріч, влаштовано виставку жіночої преси, і а якій можна було побачити завдяки ввічливості пані Олені Шепарович, примірники дсеоєнних видань журналів „Нова хата“, „Жінка“, а теж „Громадянка“ і ранні числа „Нашого життя“, та сучасні канадські журнали „Промінь“ і „Новий світ“.

Друга виставка під н. „Від рукопису до готового журналу“ представляла перебіг праці від рукопису, редакційної і мовної коректи в штальтах та сторінках, пригштування знімок і ілюстрацій

Святочна зустріч „Нашого Життя“: Слово мають гості. Від ліва: співробітниця „Свободи“ ред. Любов Коленська, голова СУЖА ред. Іван Кедрин-Рудницький, секретар СУЖА і редактор журналу „Юнак“ Ольга Кузьмович. Festive anniversary celebration of „Our Life“ in New York. From the left, guests Mrs. Lubow Kolenska, Mr. Iwan Kedryn and Mrs. Olha Kuzmovych.

Святочна зустріч „Нашого Життя“: Уляна Любович вітає гостей. За столом члени Ред. Колегії — прелегентки. Festive anniversary celebration of „Our Life“ in New York. Ulana Lubovych hosting the anniversary celebration

Знімки виконав В. Старостяк

У 30-ліття „Нашого Життя“

З нагоди 30-ліття нашого улюбленого журналу просимо прийняти від нашого Відділу щирий привіт. Заслуженим плугатаркам-редакторкам — пп. Клявдії Олесницькій, Олені Лотецькій, Лідії Бурачинській і Улянї Любович бажаємо многих, многих літ. Щастя, Боже!

Долучуємо маленький дарунок на Запасний Фонд журналу в сумі 100 доларів.

За Управу 59 Відділу США
в Балтиморі:

Анна Стельмах, голова
Ганна Самутин, секретарка

Вшановуючи 30-ліття існування журналу „Наше Життя“ пересилаємо суму 20 дол. на Запасний Фонд Н. Ж. і бажаємо успіху в майбутньому.

За Гурток Книголюбів у Нью Йорку:

Оксана Рак, голова
Ірина Крамарчук, секретарка

до клішарні та деякі приклади друкарських „чортиків“, листування і т. п.

Заля була прибрана обкладинками й ілюстраційним матеріалом.

Редакцію „Свободи“, старшої бо 80-літньої ювілятки репрезентував її головний редактор Аетін Драган, який у своїй згадці поміщений на першій сторінці „Свободи“ (ч. 24/74 з 6 лютого 1974) підкреслив, що жінки своїм святкуванням дали відповідь на статтю І. Р. „Де наші жінки?“ Жінки зуміли, крім своїх родинних, професійних та товариських обов'язків, знайти час та присвятити стільки часу для розвитку свого народу. За словами ред. Драгана, „жінки не тільки дорівнюють, але в багатьох випадках перевищують чоловіків“.

Такі признання, щире відношення та побажання збіраючої публіки додають ред. колегії, а передовсім головній редакторці велику заохоту до дальшої праці.

Х. Навроцька

НА МОГИЛІ ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА

ГРИГОРІЙ ЧЕСТАХІВСЬКИЙ

Опис похорону Тараса Шевченка, який містимо, написаний очевидцем, учасником похорону Григорієм Честахівським. У книжці „Спогади про Шевченка“ (Київ. Держ. в-во художн. літератури, 1958) про Григорія Честахівського пишуть: „Мистець-маляр, друг Тараса Шевченка, якому було доручено, разом з Олександром Лазаревським, супроводити труну Шевченка з Петербургу до Києва, а потім до Канева. Ця подорож тривала 15 днів. Честахівський залишився в Каневі й після похорону Шевченка — сам насипав та впорядкував могилу“

Я спустився з людиною вниз, перейшли потік, і я піднявся трошки під другу гору, звідки стало видно, як на долоні, весь Кобзарів поїзд.

Кели дивлюсь — як макова нива зацвіла коло Кобзарєвої домовини, а сама домовина, як найбільша маківка, красується посеред великої ниви: всі діточки, як квіточки а дівчата, як маківки, обступили густою батавою і везуть віз Тарасів, а жіночки позазд везуть помагальють і нідної мужеської душі нема, не тільки у возі, а й близько коло воза. У мене навернулись на очі сльози від такого дива, я пішов назустріч і сказав:

— Велике вам спасибі, батьківські дочки, хай вам Бог дасть щастя за цю псслугу і допоможе на все добре в житті,

Було дівочою відповіддю: „Ми думали, паничу, що ви жартуєте, а якби сказали, ми б од самої церкви повезли, а тепер уже нікому не дамо везти, а це до самої могили дсвземо“

Молодниця в червоній хустці була стара дівка, старшинець над дівками і, як допиталась у мене

правди, що не жартую, зразу загадала дівчатам везти Тараса. А ще тільки від'їхали від міста та верству.

Навколо Канева немає жодного місця рівного, навіть на двадцять сажнів, усе гори та гори, порослі лісом і доводиться чи йти, чи їхати згсри вниз, а знизу нагору отакою дорогою. Любі каївські дівчата несли батька України добрих верств вісім, або й усіх десять, то треба було далеко, далеко кругом об'їхати лісом, бо такі гори усе, що насилу зійдеш пішки, а їхати нема і в помині... Деякі дівчата й не мали де притулитися до Кобзарєвського воза, напали на ліс і давай ламати віти й устиляти дорогу Кобзарєві. Як псбачив то народ і мале й велике, як кинуться на ліс — затріщав сердешний, як од дсбрєго пожару, покрилася Кобзарєва дсрого зеленими вітами, як зеленим килимом застелена...

Як везли, то поперед усієї процесії несли портрет Кобзаря і весь люд до малої дитини бачив, який він був живим.

Київ, 20 червня 1861 р.

Д Я К У Є М О !

Замість звороту коштів п-і Софії Темницькій за оплату пересилки книжок „Жовтий князь“ до розпродажі — складаємо 50 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

За Управу 86 Відділу США:

Мирося Граб, голова
Лариса Пенцак, секретарка

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК!

До 71 Відділу США в Джерзі Сиві вступили пп.: Осипа Абрамська, Марія Палка, Іванка Голинська і Стефанія Білоус. Щиро вітаємо їх у наших рядах!

Орг. референтура США

Завершуємо тридцять літ „Нашого Життя“

Катерина Перелісна

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА

Доповідь на вечорі 1-го Відділу США в Нью Йорку 17 березня 1973 (Скорочено)

Катерина Перелісна висунулася на сцені з ледьових місць поміж дитячими письменниками у вільному світі й є однією з наймаркантніших постатей нашого культурно-національного життя в ділянці виховання й дитячої літератури. Вроджений письменницький талант, природні виховні обдарування, підсилені фаховою педагогічною й дидактично-методичною освітою, практична вчительсько-виховна праця, знання дитячої психіки, бистрий спостережливий змисл, вміння спостерігати світ дитячими очима та здібність передавати ці спостереження мистецьким словом і засобами найбільш зближеними до дитячого способу вислову, — роблять К. Перелісну ідеальною письменницею для дітей. Домашня атмосфера й переживання дитячих років мали також великий вплив на пізнішу літературну творчість і педагогічну працю К. Перелісної.

Катерина Перелісна (справжнє прізвище Катерина Попова) народилася в Харкові 2 грудня 1902 р. в домі свідомого українця Федора Хсміча Глянька з походження селянина, який працював на заводі будови паровозів. Батько письменниці мав невисоку освіту, але багато читав, мав у хаті книжки, жур. али й часописи та брав видатну участь в культурно-громадському житті. Зскрема цікавився видавничими справами й допомагав збирати фонди та виклопотував дозволи на появу українських часописів, передусім популярних книжок т. зв. „метеликів“, що появлялися у в-ві „Дзвін“ Юрія Тишценка, „Промісвіт“ й ін. Був актором-аматором і адміністратором українського театру режисера, письменника, діяча й бандуриста Гната Хоткевича. Після нещасливого випадку на заводі керував будовою театрального дому й був його завідувачем. У час визвольної боротьби був членом Центральної Ради і Трудового Конгресу, допомагав організувати українське шкільництво, за що був ув'язнений московсько-більшевицькою владою в 1937 р. та присуджений до смертної кари.

Мати письменниці Параскевія допомагала чоловікові в громадській праці, шила костюми й готувала бутафорію для театру, брала участь в організуванні лотерій, квіткових базарів, дитячих свят, ялинки тощо. Під час праці співа-

Катерина Перелісна,
дитяча письменниця

Katherine Perelisna — writer of
children's stories

ла пісень, і діти вивчили від неї арії з „Наталки Полтавки“. Великий вплив на виховання К. Перелісної в дитячих роках мала її бабуся Демна Трохимівна, яка прекрасною українською мовою розказувала дітям казки, а знала їх безліч. Ці казки стали потім К. Перелісній матеріалом у навчанні в дитячих садках, коли не було посібників, а також дали їй матеріал для пізнішої літературної творчості. Маленька Катерина зростала серед природи, городів, садів, баштанів, бігала з сьодолітками лугами й левадами. Діти відбували різні традиційні святкові звичаї — ходили зі звіздою, колядували, шедрували, віншували, посипали на Новий Рік, плели вінки, стрибали на Купала, писали писанки, зби-

рали клечангя й зілля на Зелені Свята, взимі заводили всякі зимові розваги й забави.

До гімназії ім. Б. Грінченка ходила К. Перелісна в Харкові. Тут учили цілий ряд визначних громадських і культурних діячів, літераторів, критиків, мовознавців і літературознавців. Директором був Микола Плевако, заступником і викладачем української мови визначний мовознавець Олександр Синявський. Тут працювала К. Перелісна редактором шкільного журналу під проводом учителів — Михайла Йогансена (письменник і критик Майк Йогасен), мовознавця Ол. Синявського, поетки Христини Алчевської, яка була літературною хрещеною мамою К. Перелісної, бо заохочувала молоду гімназистку до поетичної творчості і Олександра Пспова, знавця теорії літератури, світового й українського письменства, що згодом став чоловіком К. Перелісної. Належала до літературного гуртка під проводом проф. Попова й вступала в драматичному гуртку, яким керував Гнат Хоткевич.

Вона вступила на педагогічні курси ім. Григора Сковороди й одночасно працювала садівничкою. Тоді показала потреба писати для дітей наймолодшого віку віршики, коротенькі сповідання й казки. Друкуватися почала у 1919 р. у журналах для дітей.

Згодом записалася на літературний відділ Харківського Інституту Народної Освіти й студіювала у проф. А. Білецького над дисертацією „Словник Лесі Українки“ Під час студій познайомилася з гумористом Остапом Вишнею, дитячими письменниками Наталею Забілєю й Оксаною Іваненко та з поетом, письменником і критиком Миколою Хвильовим.

Одружившись у 1921 р. з своїм колишнім учителем проф. Олександром Поповом, К. Перелісна ввійшла в орбіту його зацікавлень і професійної праці. Він був директором Українського Науково-Досвідчого Інституту Педагогіки, організатором українського шкіль-

Книжка К. Перелісної: „Три правди“
Оформлення М. Левицького

ництва, редактором педагогічного журналу „Радянська освіта“ й очолював справу видань для дітей. К. Перелісна брала участь у виданні низки фольклорних матеріалів для дітей а також творів різних дитячих авторів.

Цей розгар праці зазав раптово трагічного кінця. Восени 1931 почалися масові арешти українських діячів й нагінка на проф. Попова. Його названо „петлюрівською гадиною на професорській кафедрі“, заарештовано й засуджено. Злощасна стаття „Ми проти казки“ поклала край виданням дитячих творів і заставила багатьох дитячих письменників обмежити свої писання до соц.-реалістичної тематики, або й зламати перо.

Так зробила й К. Перелісна. Через арешт Попова звільнено Перелісну з учительської праці, під час ревізії знищено рукопис її дисертації „Словник Лесі Українки“, а прийняте раніше до друку її пригодницьке оповідання „Від Калькути до Шангаю“, яке рецензенти ставили нарівні з творами Жюль Верна, відкинено „як ідеологічно невитримане“

К. Перелісна відновила свою творчість для дітей аж після виходу на еміграцію. Починає друкуватися в 1941 р. у журналі для дітей „Малі друзі“, журналі для молоді „Дорога“, у „Веселці“, „Юних друзях“, „Соняшнику“, сторінці для дітей найменшого віку при „Нашому Житті“ — „На-

шим малятам“ Крім псевдоніму Катерина Перелісна, вона вживає ще й псевдонімів М. Донченко, М. Дичка та криптонімів: К. П., П. К., О. М.

Найкраще почуває себе письменниця в творах для дітей молодшого віку (5-8 р. ж.), бо це зумовлене її фаховими кваліфікаціями й професійною працею садівнички. У цій справі вона пише: „Я творю для молодших, бо саме їм треба дати найбільше приступного мовного матеріалу“ Але пише теж для дітей середнього й старшого віку.

Книжковими виданнями появилися її збірки: „Євшан зілля“ в Ашафенбурзі, Німеччина (1946 р.), „Для малят про звірят“ (1952), видане кооп. „Базар“ з ілюстраціями Яр. Сурмач, „Ой, хто там?“ з ілюстраціями Юрія Сластьєна (1954), казка „Три правди“ в оформленні М. Левицького вийшла двома накладами (1967 і 1969), врешті збірка віршків „Моїй матусі“ в оформленні Ніни Мриц (1967). У 1973 вийшла казочка „Котикова пригода“ в оформленні Н. Мриц. Авторка має приготовані 15 збірок для маленьких дітей на різні тематичні цикли (про тварин, птахів, квіти, ягоди й овочі, гриби, комахи, про родину, Різдво і т. п.), дві збірки казок і збірку оповідань про дітей і тварин. Усі ці готові до друку збірки ждуть видавця... Багато творів К. Перелісної ввійшли у читанки, зокрема М. Дейко в Австралії й у збірники різних авторів, що їх упорядкувала М. Юркевич, колишня редакторка сторінки „Нашим малятам“ у „Нашому Житті“, з якою К. Перелісну еднали дружні взаємини.

К. Перелісна брала участь у конкурсі на писання для дітей, проголошеному Шкільною Радою українського Центрального Комітету й Українським В-вом у Львові у 1943 р. й здобула першу нагороду за збірку віршів для дітей молодшого віку, зокрема за вірш „Листочка“, що до нього музику написав М. Фоменко. Цей вірш став мініатюрною дитячою оперою, яка ввійшла до платівки „Послухайте діти“ 82 Відділу СУА у виконанні дітей Музичного садка Г. Мірошниченко. Пані Мірошниченко була інспіраторкою двох інших казок-п'єсок

— опери „Чарівний перстень“ (муз. І. Недільського).

Творчість К. Перелісної відзначається не тільки багатством літературних родів, але й різноманітністю й багатством тематики. Все, що цікавить дитину, знаходить свою відбитку в творчості К. Перелісної. Тому дитячий світ — це стрижень літературної творчості К. Перелісної. З ним тісно пов'язаний світ природи, зокрема тваринний, пташиний, квіти, рослини, ліси, струмки, ручаї, потічки, ріки, стави, озера, море.

Перелісна, як автор, дуже плідна, вона пише багато. Проте не повторяється, а дає завжди свіжі, нові, цікаві речі. Досягає вона того завдяки бистрій спостережливості, кмітливості, вмінню глянути на тему з нового аспекту.

Її речі дуже ілюстративні, авторка думає й висловлюється образами. Малюки радо ілюструють її речі, які милозвучні й музичні, легко їх співати. Через те багато писань, віршів К. Перелісної підкладено під ноти й вони стали пісеньками. Поруч згаданих казок-опер музичного опрацювання діждалися такі вірші, як „Отак“, „Жабенята“, „Сніжок“, „Хто уміє“; „Переляк“, „Молитва“, „Марш“ Композиторами творів К. Перелісної є Осип Залеський, Миксла Фоменко, Григорій Китаєвий, Іван Недільський.

Обгортка до книжки: „Котикова пригода“
Оформлення Ніни Мриц-Мудрик

Не зважаючи на те, що авторка пише багато, вона дбайливо опрацьовує свої писання, вертається до них кілька разів, переробляє їх, удосконалює мову, стиль, ритми, ритміку. Деколи готові до друку речі вона просить відіслати для основної перерібки, нового спрацювання чи дрібних коректур.

Твори К. Перелісної, сптимістичні, певні радості й легкого гумору, виховно вартісні й морально повноцінні. Багато місця відводить Перелісна національним і релігійним елементам. Перелісна пише про свою творчість: „Я намагаюся писати так, щоб мати добрий вплив на розвиток душі дитини. Вся творчість мусить скерсувати дитину до добра, побожності, любови до рідного народу“

Авторка уникає прямої дидактики, поучення, втовмачування силою дітям моральних принципів. Вона вміє за допомогою мистецького слова ці ідеї подати дискретно, щоб дитина сама їх розкрила й витягнула висновки. Перелісна пише: „уникаю повчального тону, а намагаюсь давати матеріял так, щоб він сам впливав на дитину, прищеплюючи їй любов до рідних, до природи, до Творця“

Перелісна обдарована здібністю перенестися в становище дитини, дивитися на світ дитячими очима й розуміти його явища так,

Книжка К. Перелісної: „Мій Матусі“
Оформлення Ніни Мриц-Мудрик

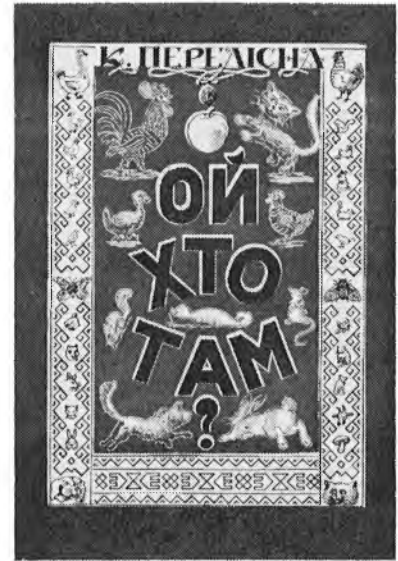
як їх сприймає й розуміє дитина. Авторка вміє ототожнити себе з маленьким читачем, зберігаючи одночасно природу дорослої людини. Здібність такої транспозиції притаманна тільки деяким авторам у такій мірі, як це посідає Перелісна.

Вона відзначається великою особистою культурою й співпраця з нею легка й приємна, бо авторка любить послухати доброї ради й не ображується за доброзичливі критичні зауваження.

Але вона боронить свого становища. Вона обстоює його не емоційними чи голословними фразами, але обгрунтованими аргументами й джерельними фактами. Тому й співпраця з нею має творчий характер, від неї можна багато навчитися й завдяки їй наднеодною проблемою призадуматися. Тому редакції журналів для дітей її радо вітають як співробітницю.

Як вихователька й садівничка, К. Перелісна не тільки сама написала багато творів для вжитку в передшкільному навчанні, але й уклала практично-методичні програми навчання найменших, вважаючи, що підставою праці в садочку мусить бути тісне поєднання елементів релігійних, моральних і національних. Великий натиск кладе вона і на співпрацю дому зі школою, зокрема на обов'язок батьків вчити дитину рідної мови „Без участі батьків у процесі виховання — пише К. Перелісна, не можна досягти виховної мети. До маленької дитини треба говорити, забавляти її, співати їй рідною мовою. Вдома й на людях треба розмовляти з дитиною рідною мовою“ Перелісна вела також курси передшкільних виховательок, читала лекції про плекання рідної мови в садочках і про художнє читання та розповідання дітям.

Як бачимо К. Перелісна дає поважний і тривалий вклад у нашу національну педагогіку в ділянці виховання малят і в нашу дитячу літературу. Вона здійснила своє авторське покликання, свою дидактично-педагогічну й літературно-мистецьку місію — бути письменницею для дітей і дійти в тій ділянці до досконалости. Пе-

Книжка К. Перелісної: „Ой, хто там“
Оформлення Юрія Сластьона

релісна визнає утилітарність праці дитячого письменника, вона вважає, що творчість письменника для дітей має бути не тільки його особистою приємністю й вдоволенням, але він мусить знати, що його завданням є допомогти вихованню дитини, він мусить знати, що його творчість потрібна для практичних цілей. „Візьміть до уваги, — пише вона в одному листі, — що я сама вважаю себе не поетом, чи письменником, а ремісником дитячої літератури“ Це й є „вірую“ К. Перелісної, як дитячої письменниці. Її найкращі твори постали не з власної спонуки, а на замовлення сторожів людей.

Хоч серце її фізично знеможене тягарем літ і життєвими негодами, воно сповнене вщерть гарячої любови до малих читачів, яких вона за допомогою мистецького слова хоче допровадити до здійснення тієї візії, яку так зворушливо висловила в написаному у 1957 р. вірші „Я ВІРЮ!“

Моя Україно! Рідний Краю!
Земля розложистих степів,
Веселих гір, річок пресорих,
Садків пахучих і гаїв!
Осяйна сонечком гарячим
Умита дощиком дрібним,
Повита травами, квітками,
Пташиним співом голосним.
Як ніжно вітер колихає
Дозріле жито на данах,

Наша обкладинка

Знімок пам'ятника Тараса Шевченка в Каневі на нашій обкладинці — це не фотомонтаж, що мав би символізувати „неволю в рідній стороні“! Він автентичний, зроблений за німецької окупації в Каневі. Кільчастими дротами обведений, мабуть, будинок музею, з якого, до речі, пропали всі експонати. Видно, держали там німці щось, що вимагало кільчастої огорожі. Преп'явши експонати заступлено тепер репліками, а знімок пам'ятника з-поза кільчастих дротів уживають як ілюстрації до нацистського терору.

Наскільки ж ці дроти актуальні в теперішній советській дійсності — про це говорять арешти, процеси, заяви обвинувачених. Тепер, коли поза залізу занавісу вийшли писання і слова Солженіцина, вже і західний світ починає вірити в те, що там „Дім неволі“!

Тут зачитуємо листа, що його поміщено в каталозі посмертної виставки маляра, графіка, музеолога Лева Геца, яку підготувало в Нью Йорку на місяць березень Об'єднання Мистців Українців в Америці. Крім мистецьких надбань високої якості, заслугою Лева Геца було заснування „Музею Лемківщини“ в Сяпоці ще 1930 р. Після війни він жив у Кракові, де й помер у 1971 році. Далі цитуємо за згаданим вище каталогом:

ЛИСТ ЛЕВА ГЕЦА ДО ВАСИЛЯ КАСІЯНА

Влітку 1969 р. Лев Гец поїхав із Кракова до Львова і Києва, де його тепло вітали мистецькі кола, між ними Василь Касіян. Після повороту до Кракова Гец написав Касіянові листа, копію якого прислав до мистецького архіву С. Гординського.

Спасибі Тобі за добре слово і знай, що кожне добре слово це підйом на

І кучерявляться хмаринки
Блискучо-білі в небесах...
А скільки ж сліз гірких, пекучих,
Тебе сбмило, Краю мій!
А скільки крові молодої
Зросло степ широкий твій!
Я вірю, Краю, не даремне
І крив і сльози ті лились:
Зросте із них могутня сила,
І будеш вільним ти колись!

1957

духу, це один шабель угору у творчості. У нашому зрілому віці ми блянємо пройдений шлях і рахується тільки те, що на кінці. З віком нам шумить слава, охота до пам'ятників, колекціонерства наших слідів, часами й злудний добробут, але, на дні, десь там глибоко, звучить слово УКРАЇНА, Батьківщина, рідна мова і — наша МАТИ. Хочби не знати які вінці вбивано нам на голову, то одне тільки важне — чисте сяєво любови до волі і чистоти народу. Проминуть злуди, гордість, зарозумілість і самолюбство. У Києві не міг я зрозуміти браку рідної мови і рідного серця. На науку не було часу. І було б гарно почути від Тебе слово поучення мене у моїй безрадності. Ти, мій рідний, одноліток, аетохтон, можеш більше знати від мене, і Ти, як брат мій, при кінці своєї мандрівки можеш відкрити своє серце і злучитись з серцем моїм. Часом здається, що тут я є більше чистим сином свого народу, чим ви всі там. Скажи, друже, промов, розкуй кайдани і відітхни свіжим, свєбідним повітрям. Піди вперед, не стій на місці, візьми Матір свою за руку і підведи ближче до мене. Нехай і я, на чужині, почую радісну пісню від Касіяна. Бракувало мені дуже Тебе для серця України і не здобув я Тебе для себе, хоч був так близенько. Скажи бодай зараз — де поділася милозвучна мова України, підстава нашого буття? Нема її в світі, не чути в хаті і не видно синів її в житті. По кутах всна криється, когось боїться, душиється в собі.

..Сядь у куточку, примкни двері і розпиши широкий, як степ, лист до Лега Геца і поясни, де поділася рідна мова, де сини Неньки і чому мовчить глухо Шевченко? А Київ — місто чудове, широке, зелене і позолочене. За теплі слова дякую, і як би було гарно і добре, якби Ти трохи того тепла післав Левкові у Краків. Здоровлю Тебе серцем,

Лев Гец

Краків, 2 серпня 1969.

НАША ПОЖЕРТВА

З нагоди градуації нашої доні Марії Марти Логуш-Гласгов у грудні 1973 р. і отримання диплому вчительки в Університеті Вискансин у Милвзкі, складаємо 25 дол. на Стип. Фонд української молоді в Бразилії.

Омелян і Юлія Логуші
Милвокі, Виск.

Представниця „Нашого Життя“ на Балю Української Преси, яку журі вибрало Першою князівною — не вперше появилася на сторінках нашого журналу. Містимо знімок Анни Рогожі з обкладинки „Нашого Життя“ за квітень 1963 р. Знімок був підписаний: Дівчинка з льялького — фототетюд.

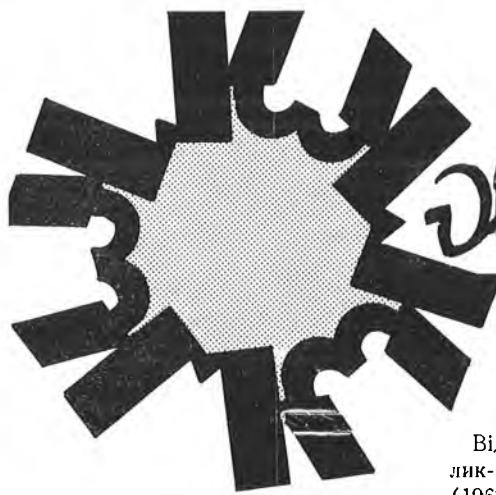
Representative of Our Life Ann Rohocza was elected a princess at the Ukrainian Press Ball. The above photo is of Ann from the cover of Our Life, April 1963

БАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.

На цьогорічному балю української преси, що відбувся в суботу, 23 лютого 1974 р. у Філядельфії, журі вибрало з-поміж 23 кандидаток кралею Лесю Трипупенко, представницю журналу „Українське Православне Слово“, першою князівною Анну Рогожу, представницю „Нашого Життя“, другою князівною Христину Семененко, представницю щоденника „Свобода“.

Крім цього, з 13 півфіналісток вирізено 6 кандидаток, а саме: Ксеню Хухру від журналу „Наш Світ“, Марію Стефанишин від „Українки в світі“, Лесю Татомир від „Шляху“, Катрися Оранську від „Америци“, Оленку Ганушевську від „Літопису Бойківщини“, Богданну Сілецьку від „Вістей СФУЖО“.

До уваги брали члени журі не тільки зовнішній вигляд, появу, граціозність, але теж участь кандидатки в громадській праці, знання української мови, зацікавлення, студії тощо. Може, не одна з кандидаток заслужувала ще на додаткове вирізнення, бож усі вони були чарівними, молодими, українськими дівчатами.

КАЛЕЙДОСКОП

Життя

Опрацювала Світлана Луцька

УКРАЇНА

● У київському в-ві „Радянський письменник“ появилася 1973 р. роман Оксани Іваненко „Марія“. Твір історично-біографічний, присвячений українській письменниці Марії Маркович (Маркові Вовчкові). Хронологічно роман охоплює неповних десять років життя Марка Вовчка: з квітня 1859 р. по липень 1868 р. Авторка показує широкі зв'язки Марії з громадськими й літературними діячами епохи. Роман має 654 сторінок. Вийшов накладом 65,000 примірників.

● В українському радянському видавництві „Мистецтво“ появилася альбом „Тетяна Пата“, присвячений творчості народної художниці. Альбом упорядкувала Наталя Глухенька і подала у вступній статті біографічні дані Т. Пати та пояснила характеристичні риси петриківського розпису, майстром якого є Тетяна Пата. Орнаменти Пати мають вигляд асиметричних букетів і фризоподібних смуг, у яких ритмічно повторюються основні елементи композиції. Альбом друкований на глянсовано-крейдовому папері й тому краски кольорових репродукцій Тетяни Пати не завжди правильно віддані. Не зважаючи на цей недолік, альбом представляє читачеві оригінальну творчість талановитої народної мисткині.

● Цього року сповнилося 60 років українській дитячій письменниці Ларисі Письменній. Народилася вона 11 лютого 1914 р. в селі Чоповичах на Житомирщині. Першою її вчителькою була письменниця Олена Журлива, яка, помітивши талант у молоденької Лариси, заохочувала її працювати над поглибленням свого літературного хисту.

Відомі її книжки для дітей: „Павлик-Равлик“ (1959), „Голубий олень“ (1962), „Лівень зелене колесо“ (1970), „Чарівник на тонких ніжках“ (1962) та інші. В 1973 році у в-ві „Веселка“ вийшла книжка Л. Письменної „Чап-чалап“ для дітей молодшого шкільного віку, яку в-во визнало однією з кращих року.

● На Республіканській виставці самодіяльного та народного мистецтва в 1973 р. нагороджено золотою медаллю Марію Буряк, народню художницю, за її працю в ділянці українського народного мистецтва. Марія Буряк походить із села Ковалин, Перяслав-Хмельницького району на Київщині. Її картини насичені українською народною орнаментикою та квітами. Вони нагадують візерунки, які виводили здавен-давна по українських селах, де розмальовували білі стіни хат, печі, дерев'яні полиці для посуду, скрині, миски тощо.

ЗСА

● В дні 2—3 березня 1974 р., заходом жіночого пластового куреня „Верховинки“ відбулася в Нью Йорку виставка української дитячої літератури. У пластовому домі на столиках чепурно розложено дитячі книжки й журнали, які появилася в Україні та на еміграції. Найстарше видання на виставці — це дитячий журнал „Цвітка“, який виходив у ЗСА 1914-18 рр. У неділю, 3 березня, відбулася коротка програма, під час якої Катря Червоняк у змістовній доповіді подала історію Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді та з'ясувала допомогову акцію „Серце і книжка“, якою займається курінь „Верховинки“. Ця допомога виявляється у формі посилок української дитячої літератури в країні Південної Америки й Європи потребуючим українським школам і особам.

КАНАДА

● Українсько-канадська телевізійна програма „У тітки Квітки“ здобула три нагороди в рамках „Греге Евардс“ Це вже другий рік підряд ця програма виграла нагороди за: „Найкращі програми року“ та за „Найкращу багатокультурну програму“ і за найліпшу редакцію. В імені телемайстерні Квітки нагороди прийняли Нуса Пенцак, керівниця програми, і Марійка Перфецька, редакторка фільму. Телемайстерня Квітки працює півтора року і має за собою низку годин програми українською мовою для дітей дошкільного віку. Передають їх каблєві фірми в Торонто, Ошаві, Кіченері й Келгарі, а незабаром і мешканці Вінніпегу та Едмонтону матимуть змогу їх оглядати.

ГРЕЦІЯ

● „День жіночої влади“ — відзначають в один із зимових понеділків жінки трьох сіл північної Греції — Манаклісі, Ней-Петрі та Лівадії. Чоловіки сидять дома: готують їжу, перуть білизну, доглядають дітей. Жінки керують усіма громадськими справами, а коли робочий день закінчується, збираються в місцевій корчмі. Легенди розповідають, що в згаданих поселеннях у далеку давнину жили амазонки — мітичне плем'я войовничих жінок.

ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА

● З Праги напіла вістка, що 20 листопада 1973 р. померла відома диригентка хорів, у тому й колишня диригентка Української Республіканської Капелі Кошиця та професор Празької Державної Консерваторії, Платоніда Щуровська-Россіневич. Покійна довгий час учителювала на Закарпатті. Там вона записала й музично опрацювала багато українських народніх пісень.

Рік 1973-й був скупий на видання для дітей. Звичайно рухливе видавництво Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді (ОПЛДМ) після останніх заг. зборів головну увагу звернуло на переорганізацію установи коштом видавничого сектора. Все ж таки в цьому видавництві появилися деякі книжечки — одна першим виданням (К. Перелісної „Котикова пригода“), одна другим виданням (Р. Роляник „Хлопці з зеленого бору“) й одна третім виданням (Є. Яворівський „Казка дітям невелика про курчатко і шуліку“).

Катерина Перелісна: „КОТИКОВА ПРИГОДА“, казочка для діток з кольоровою обкладинкою й ілюстраціями Ніни Мудрик-Мриц, В-во ОПЛДМ, Торонто 1973, стор. 12.

Казочка призначена для малят. Акція й події відбуваються з калейдоскопійною швидкістю. У пригоді котика вплетані мишка, песик Бровко й білочка. Жертва котикової погоні — мишка тріумфує, а її переслідувач котик і з черги гонитель котика песик Бровко — зазнають невдачі. Білка обмежується до ролі випадкового спричинника й співучасника однієї ситуації в ланцюгу пригод котика й до ролі спостерігача.

Кожний момент акції має ілюстрацію, так що словесний текст і ілюстративне його відображення біжать паралельно до себе. Це дає змогу малцям, які не вміють читати, зрозуміти казку, оглядаючи тільки ілюстрації. На підставі ілюстрацій діти можуть власними словами скласти історію про пригоди киці. Ніна Мриц, сама дитяча письменниця, має, як ілюстраторка відчуття графічних потреб оформлюваного тексту.

У цій двоторовості словесного й ілюстративного елементів казочки лежить її виховно-дидактична вартість.

Євген Яворівський: „КАЗКА ДІТЯМ НЕВЕЛИКА ПРО КУРЧАТКО І ШУЛІКУ“ для дітей молодшого віку. Кольорова обкладинка Охріма Судомора, ілюстрації Едварда Козака (однокольорові), В-во ОПЛДМ, Торонто 1973, третє видання, стор. 18.

Євген Яворівський (Є. Капля), знищений більшовиками письменник для дітей, автор віршів, поем, оповідань, п'єс, казок, віршованих загадок і розваг, у своїй казочці розповідає про

пригоди курчатка, яке вхопив шуліка, але мусів повернути його мамівкочці, бо домашні тварини, що жили разом із курчатком на обійсті, кинулися його рятувати. Типовий приклад „геппі-енду“, який діти люблять. У казочці добре представлена автором родинна любов та ідея почуття спільноти, солідарності й взаємодопомоги. В цьому й лежить виховна вартість твору.

Діти мають змогу познайомитися з різними домашніми тваринами, що беруть участь у головокружній акції та із звуконаслідуванням їхніх голосів. Дотепні ілюстрації Едварда Козака (ЕКО) мають український народний кольорит і віддзеркалюють побут нашого села.

Обі обговорені казочки відповідають клясичним вимогам писань для малят, як це з'ясував у своєму капітальному творі про теорію й практику творчості для дітей К. Чуковський „Від 2-ох до 5-ти“. Ці казочки писані в'язаною мовою (віршем), їх автори оперують картинками, тобто кожна нова ситуація дає змогу ілюстраторові передати їх графічно. У них є рух — швидка зміна образів у майже кінофільмовій черговості. Вони музичні, їх римування базоване на системі а-а, б-б, кожний рядок вірша пульсує власним життям, кожна строфка становить завершену цілість.

З того погляду ці твори підходять на домашню лектуру для малят та на допоміжну лектуру в садочках і перешкіллях.

Р. Роляник (Роман Загадович): „ХЛОПЦІ З ЗЕЛЕНОГО БОРУ“ історична поема-казка для дітей і молоді, обкладинка й ілюстрації М. Михалевича, 2-ге видання, ОПЛДМ, Торонто 1973, стор. 62.

Ця історична казка-поема відзначена 1-шою нагородою на конкурсі дитячої літератури Українського Видавництва у Львові 1943 р. вийшла першим виданням у Мюнхені 1948 р. (Поруч „Переполоху“ й „Пригод Громника-Ромтомтомика“, це найкращий твір поета.

Подія відбувається в княжих часах, а темою казки є боротьба українських воїв проти степовиків і участь у цій боротьбі двох хлопців, синів рубача — білого Санька (Олександр) і чорного Пашка (Павло). Основна ідея твору — протиставлення добра, сим-

волізованого білим хлопцем, і зла, символізованого чорним хлопцем та перемога добра.

Санько — уосіблення добра й ідеал чесного, роботязкого, сповненого родинної любови, героїзму, лицарськості хлопця, відданого всеціло на службу народові, батьківщині й князеві, за яких не вагається заплатити своєю волею й наразити власне життя. За свої героїські вчинки отримує нагороду, але не як звичайно у казках — скарби й руку князівни, але призначення на високе становище, яке дасть йому змогу далі корисно служити батьківщині.

Пашко, це антитеза Санька — він уосіблення зла. Лінєвий, зависний, грошо- й честилєбний, сповнений ненависти. Ці негативні риси характеру ведуть його до найтяжчого злочину, що його може допуститися людина — до зради рідного краю й народу.

Автор увів мотив зради не задля неї самої, а задля того, щоб показати всю гидоту цього злочину, який вкінці приводить винувника до заслуженої кари. На тлі мотиву зради ще рельєфніше виступають позитивні характеру білого хлопця, а ще яскравішою стає ідея служіння загалові в міру своїх сил.

Уведення й протиставлення білого й чорного хлопців буде юним читачам близьке, бо тією методою послуговуються американські фільми т. зв. „вестерн“, у яких „добрі хлопці“ виступають у білому, а „лихі“ — у чорному.

Твір багатий у картини природи, достосовані до ситуацій. Похід княжих військ у степу і бій нагадують сцени із „Слова о полку“, двобій Санька з ворожим воеводою-велетнем приводить ремінісценцію з біблії (двобій Давида з Голіатом). Використані автором також мотиви з народних легенд і переказів — багатирийський меч-кладенець, символ лицарського змагу, гра старого князя на бандурі й його спів, що підтримує бранців на дусі, це варіант „євшанзілля“. Є картини з давнього побуту, звичаї тощо.

Ідея перемоги добра над злом, що знайшла свій вислів у найшляхетнішій формі служіння рідному народові дає творові Роляника тривалу виховну вартість.

Все в свій час і на своїм місці

Різдво проминуло і тепер можна досить спокійно поглянути на дещо. Моя племінниця Міра не може вирішити, чи святкувати Різдво (та інші наші свята) по-традиційному, чи більше по-сучасному. Проблема для неї ось у чому: наші традиції ми звичайно практикуємо у виді селянських, чи радше хліборобських, звичаїв і символів. Наскільки вони можуть бути близькі, чи тільки зрозумілі нашим молодим тепер? Залежить. Наприклад, тепер, коли ще держиться мода і зацікавлення всім „етнічним“, для молоді наші звичаї можуть виглядати дуже романтично й модно. Але всюди треба мати міру. Наприклад, коли доводиться показувати через телебачення традиційне українське Різдво, то треба вибирати ефектовні моменти, а не такі, які нас убого й відстало представляють. Ось, бачили ми раз старшу жінку в „українським одягу“, який складався тільки із старих чобіт, спідниці й сорочки. Було ясно, що багато більше уваги присвячено стилевому в'язанню хустки, як цілому естетичному виглядові. Біля неї був старий дід у подібно вбогій одежі. Вони обоє потім навстоячки (так, стояли, а не сиділи!) їли Святу Вечерю. Убого, примітивно, неефективно і навіть принизливо для нас усіх! Є в нас повні народні строї, є цікаві моменти. Можна показувати бідних селян, але чи не було в Україні й багатших селян та й інших суспільних клас? Чи ж вони ніколи не святкували Різдва?

Моя Міра гостювала у своєї приятельки, в якій є традиція, що на Різдво до Свят-Вечері всі присутні завжди мають строї з українськими вишивками в різних застосуваннях. Наприклад, пані (й дівчатка) сідають до вечері в довгих сукнях (із вишивками), а панове мають або вишивану хусточку в кишенці, або краватку чи гарну вишивану сорочку до елегантного, вечірнього убрання. І це в них давній родинний звичай. І український при тім! Отже так можна пов'язати сучасне з традиційним.

Тепер, коли наша молодь любить вишивки, можна застосувати їх до різних строїв. Як дуже рідко бувало давніше, тепер час від часу в деяких елегантних домах молоді одружують-

ся в повних народніх строях (часами молода має стилізовану довгу сукню, чи сукню з родини козацької старшини). Молодий часами від чобіт до жупана має білий одяг, а дружки й дружки (бояри) мають повні козацькі строї. Це традиційне, оригінальне й також модне.

Отже треба бути чутливим, на що

саме є в молодих відгук у даний час, і таким способом застосовувати звичаї і строї — від сільського („пезант лук“) до елегантного сальонового.

Як моя племінниця Міра вирішила вибирати, що й коли треба, так і в наших „популяризаціях українських звичаїв“ треба нам знати, що й коли вибирати. Різні деталі наших звичаїв можна підкреслювати, але все у свій час і на своєму місці. Головне — не спрIMITIзовувати наших традицій перед чужинцями, якщо в нас нема почуття міри, фантазії та естетики.

Любов Калинович

ГОЛОС У ДИСКУСІЇ

Ще про паперові тарілки...

(Гл. ч. 8 Н. Ж., вересень 1973: Тільки між нами і телефоном)

Справа паперових тарілок, видно, дуже зацікавила читачок. Посипалися відгуки. Перший, довший „голос у дискусії“ помістили ми в ч. 10 Н. Ж. за листопад. Наспіли інші, які подаємо в скороченні.

Вповні піддержала голос Марії Барагури **Юлія Ховайло**, яка твердить, що ми маємо свою культуру, яку не можемо „підмінювати паперовими тарілками“. Твердить вона, що виховані в таких звичаях діти „не мали б із чим увійти в круг американської інтелігенції“.

Довгого листа на цю ж тему написала **К. Василькевич**. Почала від опису великодньої гостини, яку „змодернізована“ господиня, мимо спротиву мами й чоловіка, подала на паперових тарілках. Гості чулися ображені, мовляв, „вони не варті кращого накриття“. При тому, твердить дописувачка, господиня і так не напружувалася, бо все приготувала її мама. Твердить вона, що колись дома теж жінки працювали професійно, а все ж приготовляли прийняття; щодо помічч, завжди можна найти як не когось із кривих, то студентів; що праця

в кухні тепер значно легша ніж колись, бо є всяке допоміжне приладдя, а приготування прийняття може бути цікаве і не слід порівнювати цього труду з нудною роботою при ліпленні вареників. Їжа з готових коробок не усім смакуватиме і не завжди здорова, а приготувати пороби з думкою, що зробимо комусь приємність; це корисніше, ніж висиджування при телевізорі, або телефонічні балачки, які тривають не раз годинами. Має вона сумніви, як подавати м'ясо із підливою на таких тарілках. Накінець цитуємо: „Якщо порівняти гарні прийняття з дрібноміщанством, то з яким міщанством порівняти прийняття на паперових тарілках?“

На нашу думку, лава протників паперових тарілок вже досить багато представлена. А хто і чому за паперовими тарілками? Ждемо!

Цікаво, як ми це замітили в іншій статті, що „тарілки“ нашли такий гарячий відгук, а „овечки“ з ч. 10, на які чекає не тільки Ваш гостинний дім, але теж і Н. Ж., щоб Ви про них нам щось написали — ні звуку!

До передплатниць „Нашого Життя“

Багато читачок нашого журналу не подає зміни своєї адреси, коли переноситься. Щойно коли наш журнал кілька місяців їде на давню адресу і там пропадає або повертається до адміністрації знищений тоді читачка зголошується і вимагає додаткової висилки.

А воно дуже легко подати зміну адреси в час. Поштові уряди продають готові листівки-формуляри, де треба рівночасно виповнити давню і нову адресу. Це значно влегшить безпроволочну доставку журналу.

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

БАТЬКИ І ДІТИ

Олена Климишин

Рідна хата, батьки, їхні взаємини й атмосфера родинного життя — це основні елементи виховання людини. Родина — це основна клітина нації і її у вихованні людини нічим іншим не далося дотепер заступити. Нинішня доба, що безцінне вартість людини, одночасно безцінне і вартість родини, що в ній людина росте. Наслідки цього фатальні. Розп'яжність моральних засад молоді, утеча дітей з рідної хати, наркотики і злочинність — тривожать тих, хто бачить у молоді майбутнє народу.

Ватиканський Собор II розглядав питання життя. Про відношення Церкви до родини сказав таке: „Батьки, тому що дали життя дітям, мають тяжкий обов'язок вихован. я своїх дітей, тож мусять бути визнані за перших і головних виховників. А цей обов'язок є такої великої ваги, що де його занедбано, ледве чи можна його чимбудь заступити. До батьків належить створити таке сімейне середовище, оживлене любов'ю і пошаною до Бога і людей, що сприяло б повному вихованню дітей, індивідуальному й соціальному. Тому родина є школою перших спеціальних

чеснот, що їх потребують усі суспільства“

Здорова родина, zaloжена на моральній основі, жертвенній любові, пошануванні другого і свідомості своїх зв'язків щодо покоління, — це та клітина, що одинока може зрівноважити захитаний, зматеріалізований світ. Сильні родини видають сильні індивідуальності. Сильних індивідуальностей, може, як ніколи, потребує нинішній світ. Причина неполадків серед сьогоденної молоді в тому, що батьки не завжди відповідно опікуються своїми дітьми. Дитина мусить відчувати, що вона є і полюблена і люблена. І то так довго, як батьки живуть. Цей зв'язок з віком дітей міняється, але він мусить бути опертий на взаємній любові й виrozumінні. Батьки мусять жити життям дітей. То не значить, що мають їм у всьому догоджувати, уступати. Ні! Батьки тільки мусять розуміти своїх дітей, а діти мусять знати, що їм ніхто в їхніх проблемах рідних батьків не заступить. На такій базі взаємного виrozumіння не буде гірких розчарувань, а то і трагедій, що ними переповнені сторінки щоденної преси.

ЩЕ ПРО КУРСИ УЧИТЕЛЬНОК І ВИХОВНИЦЬ ДОШКІЛЛЯ

Курс учительок і виховниць дошкільця, що його запланувала і перевела Виховна Референтура Округної Ради США в Нью Йорку, закінчився врочисто в суботу, 15 грудня 1973 р.

Ми широко вітаємо закінчення курсу. Дякуємо організаторці — виховній референтці Марті Данилюк, що зуміла запланувати ідею перетворити в діло. Дякуємо керівникові курсу Полі Книш за її час і посвяту в приготуванні та всім шановним доповідачам, що передали своє знання курсанткам, які використовують його для добра і розвитку української дитини. Бажаємо

всім курсанткам багато успіхів у виховній праці.

Значення дошкільного виховання дедалі набирає великого значення. Батьки дітей дошкільного віку розуміють вагу дошкільного виховання. Потреба світличок для наших найменших під сучасну пору дуже пекуча. Скільки учнів у школах українознавства маліє. Світлички це ті установи, що приготсвляють дітей не тільки до школи в загальному, але насамперед до шкіл українознавства. І тому співпраця громади у цьому важливому ділі є кінечна. Держави присвячують дуже багато уваги

дошкільному вихованню. Над його уладженням, програмою працюють педагоги і психологи. щоб дати добрий фундамент під виховання людини, яка в майбутньому має зайняти відповідне становище в житті даного народу. Як же важливим є дошкільня для нас у нових країнах поселення! Якою неадекватною є праця отих скромних учительок дошкільця, що часто за дуже малою винагородою працюють над різьбленням української духовності серед дуже невідрадних умовин, під несприятливим тиском дошкільця. Якою необхідною є ця праця у відношенні до рідного краю, де русифікують українську дитину і вчать її про героїв „советської вітчизни“ вже у садочках. Тому мусимо дсложити всіх старань, щоб виплекати зрозуміння у батьків і громади для матеріальної піддержки дошкільця. Потрібні фахові сили, щоб поставити світлички на рівні існуючих чужомовних; потрібні посібники; потрібне відповідне устаткування. А на те все потрібні фонди. І в цьому голос повинна мати громада. Кожна Округна США повинна зорганізувати такий курс у себе, щоб поширити сітку дитячих світличок, щоб схопити якнайбільше число наших дітей українською виховною системою, якої підставсю є саме дитячі світлички.

Округа Нью Йорку стоїть тепер на першому місці, якщо йдеться про кількість світличок, що їх веде США. Ще раз вітаємо з успішним закінченням курсу, дякуємо за його переведення і бажаємо багато успіхів у праці для наших найменших! Олена Климишин

КОНФЕРЕНЦІЯ ВИХОВНИХ РЕФЕРЕНТОК І УЧИТЕЛЬНОК ДОШКІЛЛЯ

Запланована Конференція виховних референток і учительок дошкільця Округ США — Дітройт, Клівленд і Шикаго — відбудеться в суботу, 16 березня 1974 року. Програма в загальному така, як її подаємо в „Нашому Житті“. Про перебіг повідомимо в травневому числі. Віримо, що Конференція буде справжнім обміном думок і практичних вказівок щодо організації світличок та причиниться до поширення сітки дитячих світличок в Округах Дітройт, Клівленд та Шикаго.

Олена Климишин

Для безпеки журналу „Наше Життя“

заплановано в США

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

ЩО БУДЕ ОСЯГОМ ЮВІЛЕЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ США В 1974 Р.

До кінця лютого 1974 р. зложили:

Окружні Ради і Відділи США	\$16,705.62
Поодинокі особи	1,958.40
Разом	\$18,664.02

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

Вітаємо другого тисячника!

У нашій кампанії на Запасний Фонд „Нашого Життя“ до тепер проявив себе найбільшою пожертвою 64 Відділ США в Нью Йорку, складаючи 1,000 дол. на ту ціль. Це було проголошене в лютому 1973 р. Тепер Окружна Рада США Округу Нью Джерсі з черги заокруглила свої пожертви на Запасний Фонд „Нашого Життя“ до тієї суми. Вітаємо цього другого тисячника між Відділами США!

ЕКЗЕКУТИВА США

На Запасний Фонд „Нашого Життя“

У місяці лютому 1974 зложили на Запасний Фонд Н. Ж., як слідує:

ОКРУЖНІ РАДИ І ВІДДІЛИ США:

Окр. Рада США в Дітройті	250.00
Від. 5 Дітройт	275.00
10 Філадельфія	10.00
33 Клівленд	300.00
49 Бофало	45.00
59 Балтимор	257.00
66 Нью Гейвен	25.00
72 Нью Йорк	25.00
82 Бронкс	275.00
86 Ірвінгтон	100.00
92 Менвіл	20.00
„ 104 Нью Йорк	100.00
Разом дол.	1,682.00

ПООДИНОКІ ОСОБИ:

100.00 дол.: Соломія Дроздовська, Ванкувер.
50 дол.: Олександра Різник, Асторія

По 25 дол.: Членки Екзекутиви США, Нью Йорк, П. і Л. Візняк, Маямі, Наталія Хоманчук, Нью Йорк.

24 дол.: Олена Волошин, Нью Йорк.
20 дол.: Агнес Ярема, Нью Йорк.

По 10 дол.: Іванна Клим, Бронкс, Софія Крупка, Шикаго, І. і М. Жовнірович, Рочестер, Уляна Любович, Нью Йорк.

8 дол.: Іванна Осідач, Кергонксон.
5 дол.: Роза Полчій, Нью Йорк.

По 3 дол.: Ольга Карп'як, Філадельфія, Емілія Плешкевич, Шикаго.
Разом 328 дол.

**

Впродсвіж 1973 р. вплинуло багато пожертв, що їх зложили членки США, а то й поодинокі громадяни. Подаємо перегляд, як слідує:

50 дол.: Д-р Ірина Крамарчук, Бруклін.

По 25 дол.: Іванна Джус, Нью Йорк, Марія Жовнірович, Рочестер, Євгенія Тріска, Нью Йорк.

По 20 дол.: Р. і А. Левницькі, Шикаго, Ірина Мриш, Лонг Айленд Сіті, М. і З. Савицькі, Ютіка.

По 15 дол.: Галина Царинник, Філадельфія, Марія Герус, Юніон.

По 10 дол.: Я. і М. Федірко, Дітройт, Дарія Древинська, Михайлина Ставнича, Клівленд, Олександра Різник, Асторія, Марія Кузьма, Спракюз, Олена Процюк, Л. і Р. Тимчуки, Христина Навроцька, Нью Йорк, Марія Душник, Бруклін, В. і Л. Делькевич, Рочестер, Марія Герус, Юніон, Стефанія Шуховська, Вест Сенд Лейк, М. Рудницька, Вінніпег, Анастасія Біловус, Воррен, М. і Х. Олійники, Пітсбург, І. Новоженюк і Л. Бурачинська, Філадельфія.

По 5 дол.: Ярослава Марк, Ярослава Кравчук, Лідія Артимів, Т. і І. Сеньковські, Філадельфія, Марія Бакалець, Пассейк, Ганна Ратич, Едісон.

2 дол.: Ярослава Ніщененко, Воррен.

Сюди слід долучити пожертви, зложені на поминках бл. п. Осипи Грабовенської, які були проголошені в ч. 10, 1973, Н. Ж.

КОЛЯДА НА СТИП. ФОНД

47 Відділ США з Рочестеру повідомив про те, що група наших студентів в їхній місцевості перевела коляду під гаслом „Студенти — студентам“. До групи колядників увійшли: Юрій Гринишин, Таня Зімерман, Марта й Ліда Мотики, Ліда і Мирон Мартинці, Тарас Семанюк. Коляда принесла 155 дол., отже повну суму стипендії для учня середньої школи. Внедовзі повідомимо, кому припала ця стипендія.

З признанням подаємо до відома про цей почин нашої молоді. Листу жертводавців подамо окремо. Щиро дякуємо!

ВІДДІЛИ, ЩО ПРИДБАЛИ СПОНЗОРІВ

Заклик до наших Округ — заохочувати поодиноких громадян до участі в стипендійній акції — знайшов відгук. Першим обізвався 99 Відділ у Вотервліті. За його стараннями п. Мирон Бучак із Скенектеді, Н. Й., уфундував стипендію в сумі 200 дол., яка припала студентіві Романові Дубицькому з Курітіби.

Знов 82 Відділ із Бронксу (п-і Іванна Клим, голова) придбав теж спонзорів. Завдяки їх заходам уфундували стипендії — Фірма „Космос“, Нью Йорк (власники пп. Володимир Суш-

ко й Осип Диба), д-р Константин Перейма, Трой, Огайо (по 200 дол.) і д-р Остап Баран, Нью Йорк (150 дол.). П. Михайло Дикун із Нью Бритейн, Конн., зложив одноразову пожертву 100 дол.

Стипендистом фірми „Космос“ є Орест Семашко, д-ра К. Перейми Богдан Митрович, а д-ра О. Барана Бернадета Ткачук.

А 71 Відділ із Джерзі Ситі (п-і Євгенія Енсен, голова) зголосив уже другу пожертву п-і Ліни Проць із Нью Йорку. П-і Проць зложила двічі по 50 дол.

Наша стипендійна акція придбала нових спонзорів з-поміж наших громадянства безпосередньо. Недавно тому уфундувала стипендію п-і Євдокія Блавацька з Філядельфії, яка вплатила 150 дол. на ту ціль. Стипендію по 200 дол. уфундували тепер д-р Євген Мартинюк із дружиною з Куаяага Фалс, Огайо, і п-і Світляна Луцька з Нью Йорку. З таких стипендій можуть користати студенти. Вкортці подамо, кому їх призначено.

„НА СВІЖЕ ПОВІТРЯ“

Плянуємо впровадити в життя новий почин для пожвавлення товариського життя серед української молоді. Це програма під назвою „На свіже повітря“, яка останніми літами стала дуже популярна серед американців. У нас мета цієї програми зовсім інша, ніж в американців, бо в нас ідеться про далекойдучі наслідки тіснішого контакту української молоді. Програма ця обіймає старших дітей, від 10 до 16 року життя.

Щоб цю справу зреалізувати, треба мати координаторку, подібну, як у „Листуванні“ є п-і Кравчук. Тому просимо зацікавлених зголоситися до Централі США, бо без цього не зможемо перевести в життя цього важливого і корисного пляну.

ДО ОКРУЖНОЇ РАДИ ВІДДІЛІВ США В НЬО ЙОРКУ

Високоповажані Пані!

Сердечно дякую за гонорар у сумі дол. 10.00, який я одержала за лекцію про Софію Русову.

Повертаю чек і прошу ласкаво передати його на Фонд Бабусі.

Із щирим привітом,

С. Нагірна

Вісті Конвенційного Комітету

Редакція конвенційної книжки на своєму засіданні переглянула надіслані історії Відділів. Вправді засідання відбулося ще перед остаточним реченням, до якого слід було присилати історії Відділів, а це число йде до друку теж перед тим, але вплив матеріалів до книжки незадовільний і треба боятися, що багато Відділів не найде своєї історії в книжці, яка повинна давати образ діяльності США за 50 літ.

Також справа оголошень не проходить так, як повинна б.

Редакційна комісія устійнила формат книжки та намітила, з якими друкарнями і з якими мистцями, що мали б оформити книжку, треба переговорити. На наступне засідання, яке відбудеться в половині березня, голова комісії повинна мати вже офер-

ти друкарень, проекти оформлення книги тощо.

Члени редакційної комісії розібрали між себе надіслані історії, щоб приготувати їх для мовної редакції.

Книжка повинна бути готова до кінця вересня поточного року, отже часу небагато.

Голова комісії звернеться листовно і телефонічно до Округ, щоб доглянули і приспішили надіслання історій і знімок, а теж справи збірки оголошень.

За Ред. Комісією:

Уляна Любсвич

ВІД РЕДАКЦІЇ

Ще в справі хроніки

З жалем мусимо ствердити, що пресові референтки багатьох Відділів не познайомені з нашими виясненнями в справі хронік. Все ще надходять письма з жалями і наріканням, що ми не містимо поодиноких дописів, хоч кілька разів ми писали про те, що дописи такі треба включати у хроніки Округ. Від цього рішення ми відступити не годні, бо не маємо причини робити вийняток.

Округи (не всі) не присилають хронік Відділів разом, при тому посилають їх пізно і тому ми мусимо віддавати їх до друкарні частинами, так що в цілості хроніка даної Округи не є узгіднена, деякі імпрези описані двічі, при тому дуже часто в описах є багато зайвих фраз, дуже вже витертих, і через те мало оригінальних і нецікавих. Треба брати до уваги, що хроніка повинна бути цікава для всіх, а щоб її радо читали, не може бути надто довга. Нехай кожний, хто пише допис до хроніки, подумає, чи самий любить братися за читання статті, коли вона надто довга. Ця довжина часто відстрашує від читання дуже цікавих статей. Те саме є з нашими дописами.

В останньому числі „Нашого Життя“, в дописі про діяльність 57 Відділу, в звіті пресової референтки сказано: „На жаль, „Наше Життя“ не цікавилось нашим життям у Ютиці“. Редакція не счеркнула цього, але у відповіді скажемо, що це пресові референтки не цікавляться тим, що ми пишемо про хроніку і про те, яка

ОКРУЖНІ РАДИ США — ДІТРОЙТ, КЛІВЛЕНД І ШИКАГО

влаштують

МІЖОКРУЖНУ ВИХОВНУ КОНФЕРЕНЦІЮ США

16 березня 1974 р. в Дітройті, в приміщенні Української Вищої Школи.

Програма:

Год. 11:30—12:00: Реєстрація. — Відкриття Конференції.

Ділова частина:

Год. 12:00—1:30: Організація Дитячих Світличок США — Олена Климишин.

Год. 1:30—2:30: Перерва на обід.

Год. 2:30—3:00: Технологія в навчанні — мгр. Лада Прокоп.

Год. 3:00—3:30: Запити, дискусія.

Год. 3:30—4:30: Методи навчання у світличках — Тетяна Назаренко.

Год. 4:30—5:00: Запити, дискусія.

Год. 5:00—6:00: Дискусійна лава (панель) „Рідна мова — основний чинник збереження ідентичности“. Вступну доповідь виголосить проф. Тоня Горохович, Торонто. Участь беруть делегатки Округ США Клівленд і Шикаго.

Год. 6:00—6:30: Запити, дискусія.

Год. 6:30—7:00: Відчитання висновків і закриття Конференції.

Конференція получена з виставкою робіт із Дитячих Світличок США.

Олена Климишин
виховна референтка
Гол. Управи США

ХРОНІКА ОКРУГ

Відділи далекого віддалення

Відділів, які не в системі Окружних Рад, є п'ять. Ще на початку попередньої каденції було їх десять. Деякі з тих Відділів включилися в Окружні Ради. Це переважно Відділи на Сході ЗСА, а деякі на далекому Заході перестали існувати. Популярно називаємо їх „Відділами далекого віддалення“. І справді віддаль неабияка. Це справді чарівний далекий Захід: Каліфорнія — 3 Відділи, Флорида — 1 Відділ, Техас — 1 Відділ і Піттсбург — 1 Відділ. За свою працю вони заслуговують на признання нашого членства.

Мале скупчення наших людей, роз-

вона повинна бути і все ще присилають дописи про поодинокі імпрези та мають жаль, що їх не містимо. В результаті того, що хроніка цієї Округи впливала до нас на рати (помимо того, що голова Окружної Ради старалася прискорити її) — ціла хроніка вийшла така довга, що не могли ми помістити хроніки Відділів „далекого віддалення“, за що вони можуть до нас мати справедливий жаль.

Не буду говорити вже про те, що пізні і некомплетне надіслання хронік опізнює нашу працю — а нам закидають, що Н. Ж. все ще не виходить на час.

Право на зміни в тексті застерігають собі всі редакції, а при найменшій зміні ми довідуємося, що „сповворюємо“ дописи.

Помимо недоліків, система хроніки, замість дописів про поодинокі імпрези, оправдує себе. Навіть нечлени СУА твердять, що тепер тільки мають вони поняття про цілість діяльності СУА. Щоб це поняття було краще, треба дописи-хроніки узгоджувати в Окрузі, дати час їх оформити як слід, дописати інформації про нечинні Відділи, або такі, яких членки уже старші й хоч цікавляться життям СУА, але неактивні або трудно їм уже написати про свій Відділ. А головне: допоможіть, узгідніть, а не ображуйтеся і не підозрювайте завжди когось чи то на місцях, чи в нас у Редакції, про злу волю. Візьмімся спільно за уліпшення наших хронік!

порошення, далека віддаль, а понад усе велика небезпека вечорами їхати на сходи, впливають до деякої міри на збайдужіння до організованого жіночого життя. Однак не завжди і не всюди такий невідрадний стан. Молоді матері, свідомі свого обов'язку дати дитині рідне оточення, нагоду вивчити українську мову, закладають світлички, садочки й жертвенно в них працюють. Прикладом може стати 107 Відділ у Сан Хозе, Каліф.

Добрими прикладами загальної організаційної роботи можуть стати Відділи: 17 Відділ у Маямі, Флорида, якого низьке порядкове число вказує, як давно постав і як гармонійно працюють у ньому „давноприбулі“, тут роджені і „новоприбулі“ членки. Другим таким є 27 Відділ у Піттсбургу, де голова, старша і хвора членка, не покидає свого посту.

Але чому так часто приходиться читати в звітах і в листуванні про збайдужіння до праці в Організації, про міжусобиці в громаді? Чи українська жінка, де б вона не жила, не зуміла знайти шляху до порозуміння. Не найшла в своїй місцевості хоч би вісім жінок для створення нової одиниці — Відділу?

Хоч ділять нас простори, то лучить нас одна ціль: збереження нашої субстанції і плекання своєї рідної духовності.

Правда, часи міняються, але і населення в поодиноких стейтах міняється. Прибувають на нові місця молоді родини. І до них наш заклик: „Включайтеся в наші ряди, а молоді матері не жалійте часу ні труду для своїх дітей. Дайте їм нагоду вивчити рідну мову, пізнати рідну пісню, бо це лиш вступ до будови сильної нашої Організації, але перш за все до будови цілого нашого поселення“.

В новому році бажаємо наснаги до творчої праці для добра нас усіх!

Софія Крупка, містоголова
Головної Управи СУА

**

17 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, МАЯМІ, ФЛОРИДА

„Не треба слів! Хай буде тільки діло!“ О. Теліга

Ще 25—30 років тому в Маямі була лише групка українських поселенців, але вже приїжджало багато туристів,

яким тут подобалося й вони залишалися на постійне поселення. Від року 1949-50 почали оформлятися українські церкви й громадські організації. Першим оформився Українсько-Американський Клуб, 368 Відділ УНС, українська католицька церква. Жіноцтво теж стало думати про свою організацію — Союз Українок Америки. Спочатку це прибрало назву й форму сестрицтва, щоб допомогти українській католицькій церкві, але поступово організація поповнилася й почала набирати форму загальноукраїнської установи з метою запровадити в Маямі українську культуру, традицію й нав'язати зв'язки з американськими організаціями, щоб про українців довідалися місцеві американці й не плутали їх з москалями („рашен“).

Початки були тяжкі, бо до Маямі з'їжджалися поселенці з Канади, різних стейтів Америки, новоприбулі з Європи, туристи. Кожна група мала вже вироблені свої звички, традиції, партійні переконання й пробували впроваджувати їх у маямське життя. Проте всі мали одну спільну рису — всі хотіли згоди й організованого українського життя. Такою організацією міг стати лише 17 Відділ СУА ім. Олени Теліги.

До 1953 року праця всіх організацій ішла на фінансування будови домівки для клубу й приміщення для української католицької церкви. Коли вже це було налагодане, від 1953 р. 17 Відділ став на всеукраїнську п'ятформу.

Відділ утримував тісний зв'язок із Централєю СУА й старався виконувати всі зобов'язання перед Централєю — фінансові й організаційні. На зборах відчитувано обіжники з Централі й, по змозі, виконувано всі її постанови. Висилано делегатки на Конвенції, ведено агітацію за передплату „Нашого Життя“, дописувано до цього журналу про діяльність Відділу. Відділ цікавився життям усіх українських організацій — культурних, наукових, політичних, релігійних і допомагав їм. Зорганізував бенкет з нагоди приїзду проф. Володимира Кубійовича й зібрав на Енциклопедію Українознавства понад 2,000 дол. Двічі Відділ жертвував по 100 дол. на Катедру Українознавства в Гарварді.

Відділ дуже віддалений від українських осередків і тому не може бути з ними, а навіть із власною Централєю у постійному безпосередньому

зв'язку. Щоб все таки тримати контакт із жіночими організаціями в Америці й Канаді, щороку Відділ улаштовує „Зустріч“, у лютому або березні, коли найбільше туристів прибуває до Маямі. На цю зустріч Відділ запрошує членок із різних клітин США в Америці й Канаді, щоб обмінятися досвідом, послухати про працю інших Відділів США й жіночих організацій та й розказати їм про себе. Маямський Відділ співпрацює й помагає українським церквам — православній і католицькій, Клубові й іншим. Від початку існування 17 Відділ нав'язав взаємини з американськими жіночими організаціями: брав участь у міжнародних святах і помагав у базарах ІВКА, запрошував на свої імпрези представниць ІВКА, нав'язав контакт з Маямською Світовою Федерацією Жіночих Організацій, яка надзвичайно прихильно ставиться до Відділу. Брав участь у міжнародних вечорах — виступами, промовами, співом, танками, виставками українського мистецтва, а також традиційними українськими стравами. Помагав харитативним американським організаціям — Фонд Серця, Фонд Боротьби з Раком.

Від 1952-53 р. при Відділі зорганізовано групу дітей і молоді, провадилася школа українознавства, відбувалися українські національні свята: Державне Свято 22 січня, Листопадове Роковини, Шевченківське Свято, День Жінки-Героїні, День Матері. Влаштовувано імпрези — „Галавін“, День Валентина, балі, забави, вишивані вечорниці, Андріївський вечір, весняний базар, пікніки. В усіх імпрезах і виставах діти й молодь брали активну участь. Управа Відділу запрошувала інші організації брати участь у цих імпрезах. При Відділі заіснував хор „Веселка“

У програмах Дня Жінки-Героїні відзначалося визначні жіночі постаті й навколо них була укладена ціла програма. Відбулися святкування на такі теми: „Княгиня Ольга“, „Ярославна“, „Ольга Басараб“, „Олена Теліга“, „Алла Горська“, „Марта Борецька“, „Леся Українка“ У доповідях прелегентки давали історичний огляд цілої доби, в якій жила й діяла дана постать. Так побіч біографії героїні, публіка знайомила з історією України. На зборах Відділу інформувалося присутніх про важливі історичні події. Особливу увагу присвячувано сучасним подіям, як арешти

Ірина Ракуш,
голова 17 Відділу США в Маямі
Irene Rakush
President of Br. 17, Miami

й переслідування свідомих українців на Рідних Землях.

У короткому огляді понад двадцятилітньої діяльності 17 Відділу важко перечислити й докладно обговорити всю його працю. Не подаємо навіть імен свідомих, працюючих українок, які цю працю творили, бо хочемо докладно написати про діяльність Відділу до Конвенційного Альманаху США. Але хочемо, щоб українці в Америці й Канаді не забували про нас, як побуватимуть у Маямі. Туристи багато помогли нам у культурно-освітній і громадській та організаційній праці. Членки Відділу із свого боку старалися дати відвідувачам не тільки духове вдоволення. Вони напружувалися й у кухні коло вареників, голубців, медівників і інших українських страв, щоб задоволити гостей і кулінарно за рідною традицією.

О. Л. Подубинська
культ.-осв. референтка

Подружній ювілей п-ва Візняків

Дня 25 листопада 1973 р., в приміщенні Українсько-Амер. Клубу влаштовано подружній ювілей Павла й Люсі Візняків. Ініціативу до того подав їх єдиний син Едвард, але провів ювілей наш Відділ спільно з Клубом.

При дверях привітали ювілятів українським звичаєм голова Клубу п.

Іван Мудрійко і голова Відділу п-і Ірина Ракуш, а також дружка п-і П. Ямнюк. Членки Ювілейного Комітету пп. Ракуш, Венгльовська, Микитка і Ждан завітчали ювілятку орхідеєю, а гвоздиками ювілята і його сина.

Українським маршем впровадили ювілятів на залю, де їх очікували при гарно застелених столах біля сотні гостей. Гостина розпочалась відспіванням „многая літа“ Гостиною провела п-і Ірина Ракуш, яка розказала про діяльність ювілятів у місцевій громаді. Ювіляти є довголітніми членами Укр.-Амер. Клубу, членами церковної громади. У Відділі США п-і Люся була довгі роки членкою Управи і головою.

Слідували численні привіти, що їх зложили представники організацій, родина і приятелі. Завершено це врученням подарунків. При звуках оркестри ювіляти розпочали забаву вальсом. Гостина тривала до пізньої ночі. Ювіляти зложили пожертву на Загасний Фонд Н. Ж. в сумі 25 дол.

Ювілейний Комітет

Округа Філадельфія

13 ВІДДІЛ США, ЧЕСТЕР, ПА.

Звіти голови й членок Управи дали наявний образ проробленої Відділом праці. В першу чергу — Відділ, крім власної ініціативи, старався працювати точно за інструкціями Головної Управи, брав участь у сесіях і бенкеті СФУЖО. На кожних сходах, крім біжучих справ, був ще реферат або гутірка на літературні й загально-громадські теми. Відділ відсвяткував річницю наших славних людей: Т. Шевченка, Л. Українки, Б. Лепкого, О. Теліги, Г. Сковороди, відзначив 100-ліття НТШ. Спільно із студентами з Балтимору й Вашингтону влаштовано вечір, присвячений переслідуванню діячам і письменникам в Україні. Відділ брав участь у зустрічі із студентами Гарварду. Влаштовано дві мистецькі виставки для чужинецької публіки (в каледжі й у банку). Відділ співпрацював із Школою Українознавства, влаштовуючи спільно Ялинку й Просфору, допомагав при бенкеті для вшанування ювілєю місцевого о. пароха.

Однак найбільше праці виконано для відсвяткування 20-ліття Відділу, що відбувся при численній участі череської громади й гостей з Цен-

тралі СУА, якими були голова Окр. Ради Галина Царинник і голова Професіоналісток при СФУЖО Лідія Дяченко. Присутні довідалися скільки вкрито праці. Вже 16 років Відділ опікується бабусею в Європі. Був ініціатором Школи Українознавства в Честері, вислав 36 пачок до Європи, в тому до Німеччини й до Риму; вислав ліки хворим, допомагав місцевим потребуючим матеріально й морально. Не занедбував нашої церкви й школи. 18 років є членом УККА, зложив даток 100 дол. на Фонд Катедри Українознавства в Гарварді і 100 дол. на Ювілейний Фонд з нагоди 100-ліття НТШ.

Вже кілька років існує при Відділі Гурток Книголюбів, який старається познайомити членок з українською літературою й її авторами. Всі членки стараються допомогти розв'язати фінансову проблему Відділу. Тому цього року започатковано базар, що його очолила членка Марія Карман. Вона просила всіх членок жертвувати якусь власноручну роботу й пачку. Членки вдягнулися поголосно; Евфрозина Лесик доповнила базар, привізши з українських крамниць товар, кераміку тощо.

Коли приглянемося цьому малому Відділові, побачимо, як багато зроблено. Відділ повністю виконав свої обов'язки перед Головною Управою. Коли візьмемо до уваги, що череська громада не така численна й має аж три Відділи СУА, то переконаємося, з якою дозою розуміння, громадського вироблення й такту Управа Відділу працює, не перешкоджаючи іншим установам і товариствам. Голова Відділу Ярослава Кобрин ставиться з розумінням і пошаною до всіх. Тому й не диво, що у Відділі й поза ним панує гармонія.

Мирослава Зубаль
пресова референтка

20 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Відділ нараховує 35 членок. В 1973 році відійшла у вічність одна членка, бл. п. Марія Дашо й одну членку приєднано. В ширших сходинах бере участь пересічно 12—17 членок. Причиною слабкої фреквенції: старший вік союзянок, віддаль від домівки СУА та небезпека на вулиці вечорами.

Відділ відбув Загальні Збори 25 лютого й 9 ширших сходин. Програмою сходин були: вісті з Централі,

звіти із сходин Окружної Ради, звіти з імпрез Відділу та інших Відділів СУА у Філядельфії, в яких наші делегатки брали участь, звіти з поїздок наших членок на з'їзди, конференції і торжества в Америці, Європі, Австралії і Канаді. Полагодження доручень Централі й планування власних імпрез або спільно з іншими Відділами.

Діловий 1973 рік розпочався традиційним Щедрим Вечором — імпрезою, яка здобула собі популярність у Філядельфії своєю дбайливо підготовленою програмою і смачними стравами. Нашим завданням є плекати звичаї українського народу, тому то й ми кожного року вибираємо одну регіональну частину нашої Батьківщини й після її звичаїв прибираємо Свят-Вечірній стіл, підбираємо колядки і в доповіді, виголошеній під час програми, пояснюємо присутнім символіку святкувань великих рокових празників. Уже від ряду літ мгр. Оксана Генгалю, членка нашого Відділу, вкладає багато праці в укладанні програми, спрацьовує й виголошує доповіді, що є вислідом довголітніх і дбайливих студій культурних надбань українського народу. В програмі звичайно беруть участь діти, учні Рідної Школи, яких підготує до виступу наша виховна референтка М. Галій. У 1973 році на нашому Щедрому Вечорі виступало співоче тріо СУМА „Соловейки“, в складі: М. Леськів, М. Мечник і М. Новаківська, під керівництвом проф. Зої Маркович, мисткиня слова Клявдія Гош, Оріся Гевко — сопрано, при акомпаньєменті д-ра А. Шуля.

Дальша праця Відділу пішла повільнішим темпом, бо голова Відділу Софія Гарасимович занедужала і передала тимчасовий провід у руки місто голови Ярослави Збир-Лободич.

Членки 20 Відділу влаштували з Гуртком Книголюбів Вечір в пошану Ольги Кобилянської. Програму вела членка Відділу д-р Наталя Пазуняк. Реферат виголосила голова СУА Лідія Бурачинська, яка заторкнула мало знаний момент із життя письменниці, а саме чуттєву сторінку: любов у житті О. Кобилянської.

Делегатки нашого Відділу брали участь в імпрезах інших Відділів, як: Пізня Маланка 44 Відділу, Андріївський Вечір 10 Відділу, 40-ліття 42 Відділу, День Подяки 48 Відділу та участь в імпрезах, як: Вечір у честь Григорія Сковороди, Вечір гумору й

сатири пань І. Залеської і Зої Когут, гостей з Австралії, та в 100-літті НТШ.

Наші членки брали участь і в світових з'їздах і нарадах, як: у Краєвій Конференції СФУЖО в Менчестер, Англія — делегатка д-р Наталя Пазуняк, Евхаристійний Конгрес у Мельборні, Австралія — п-і Володимира Ценко. Пп. Ліда Дяченко, Марія Харина і д-р Наталя Пазуняк були делегатками СФУЖО на СКВУ в Торонті й опісля на ширших сходинах склали звіти з відбутих поїздок.

20 Відділ щедро жертвує на різні цілі в Америці й поза океаном, передплачує журнал для „бабусі“ та приєднує передплатниць для журналу „Українка в світі“.

Наша господарська референтура працює дуже щиро при приготуванні імпрез Відділу й Окружної Ради та гостить членок чаєм і солодким на ширших сходинах.

Приходу в діловому році було 654.24 дол., а розходу 693.15 дол.

Я. З. Л.

41 ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні Збори відбулись 13 січня 1974 року, в приявності голови Окружної Ради Галини Царинник. Після молитви і вибору президії вислухано звіти Управи, що виказали минулорічну працю й успіхи Відділу.

У Відділі є 16 членок, а з них 6 пасивних. Працювали такі референтури: організаційна, культ.-освітня, виховна, сусп. опіки й господарська.

Відбуто 8 місячних сходин. На сходинах одна година завжди присвячена культ.-освітній праці й політичним новинам. Голова підготувала і відчитала на сходинах доповіді на теми:

15 лютого 1973 р. відчитано інформації про новини в пресі про дію на захист репресованих діячів в Україні.

13 березня відзначено Шевченкові Роковини читанням віршів.

12 квітня доповідь з нагоди 100-ліття артиста Гулака-Артемовського.

27 вересня читано найновіші новини, пов'язані з подіями на Україні та про славного фізика Сахарова.

4 листопада доповідь присвячена 100-літтю Соломії Крушельницької.

16 грудня доповідь у 100-ліття поета Степана Руданського.

На сходинах відчитувано обіжники з Централі й Окружної Ради. Взято участь в імпрезах інших Відділів. Також в імпрезах Окружної Ради. Були на святі 100-ліття Наук. Т-ва ім. Шев-

ченка та на святі в пошану Григора Сковороди. Голова відвідувала засідання Окр. Ради й інформувала про їх рішення членство. Висилали членам поздоровлення на день народин. Роздавано памфлети на оборону наших дітячів в Україні.

На запросини нашої містоголовни Лідії Одежинської приїхали ми до їх села, де відбувся пікнік, що дав гарний фінансовий успіх.

Щоб придбати фонди, Відділ улаштував Різдвяний Базар.

Відділ зложив пожертву на запасний фонд Нашого Життя. Також на пам'ятник артистки Ніни Горленко. Передплатили журнал для „Бабусі“.

П-і Галина Царинник подякувала голові Відділу Марії Ганіній та всім членам за великий вклад праці. Після звітів і уділенні абсолюторії уступаючій Управі, вибрано нову Управу в такому складі: Марія Ганіна, голова, Наталія Вайда, секретарка, Ірина Гельо, скарбничка. Референтки Ольга Ковальчук культ.-освітня, Віра Савчин організаційна, Анна Дзівак сусп. опіки, Мирослава Белей господарська. До Контр. Комісії ввійшли Ангела Банах та Іванка Тимчук.

П-і Галина Царинник побажала успіхів новій Управі. **Присутня**

43 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

43 Відділ СУА існує вже 15 років. Під сучасну пору він начисляє 94 членки. Майже всі передплачують журнал „Наше Життя“. Членки Відділу співпрацюють з Управою, так що всі почини Відділу завжди вінчаються більшим чи меншим успіхом.

Кожного місяця відбуваються в нас ширші сходини, а також сходини Управи. Ширші сходини бувають святочні з програмою, доповіддю чи висвітленням фільму. І так, у січні 1973 р. відбулися святочні різдвяні сходини. Членки ділилися просфорою, гостилися борщем і капустачками, колядували і теж прослухали дві новелі — „Боже деревце“ У. Любович та „Скитальці“ М. К. Головінської. В лютому сходини були присвячені Миколі Лисенкові, з доповіддю. На ширших сходинах у березні Відділ відзначив 100-ліття з дня народження Соломії Крушельницької. В квітні Марія Лисяк розказала нам враження з побути в Австралії на Еваристійному Конгресі. В травні були Великодні сходини. Про наші Великодні звичаї читала Ірина Райнер, наша

культ.-освітня референтка. В червні була цікава доповідь д-ра М. Диміцького про харчі й їх вплив на людське здоров'я. У вересні голова Ірина Мамчин розказала про свої враження з подорожі до Вінніпегу, а Люкція Гриців показала фільм із подорожі по Україні. В жовтні сходини присвячено згадці про піяніста і композитора Омеляна Нижанківського, а в листопаді культ.-освітня референтка прочитала спогади про д-р Харитю Кононенко.

Крім щомісячних сходин Відділ улаштовує дві імпрези річно — весною й осінню. Одна з них розвагового характеру, друга поважна. І, як завжди, ініціатором і душею імпрези є наша імпрезова референтка Люда Чайківська.

В неділю, 1 квітня, відбулася розвагова імпреза „Наше Життя“, присвячена проблемам і успіхам союзнок на весело, а дохід з імпрези призначено на запасний фонд „Нашого Життя“, щоб до Конвенції поповнити суму 500 дол., яку Відділ зобов'язався зложити на ту ціль. У програмі були: сольоспів Марії Лисяк, монолози Салатки Рути й Іванни Савицької у виконанні Надії Оранської й Оксани Гораецької, вірш Зої Когут у виконанні Уляни Кулиняк, скетч Зенона Чайківського „Наше Життя“ у виконанні студентів, виступ пані Язичинської, скрипковий ансамбль під орудою Анастасії Жилавої та вокальний ансамбль нашого Відділу під орудою Ірини Чумової, при фортепіані — Оксана Білик і Оленка Куземська.

Дня 18 листопада відбувся „Вечір Червоної Калини“. Ідея цього вечора довго дозрівала й її зреалізування здавалось не легким. Усе ж таки завдяки підприємчivosti імпрезової референтки і при допомозі Управи поборено всі труднощі. При переповненій залі за почесним столом, що його гарно прикрасила Марія Татарська, засіли УСС-и з родинами. На залі були теж представники інших військових організацій. Програму відкрила голова Ірина Мамчин. Гістьми на вечорі були ред. Михайло Островерха і Ганна Дмитерко-Ратич, які виступали із своїми спогадами. В програмі брали участь: Юлія Шашаровська, Володимир Карпинич — сольоспів, скрипковий ансамбль під проводом

Імпреза, проведена силами двох Відділів — це тісний лучник між ними.

проф. Анастасії Жилавої, уривок із п'єси „Софія Галечко“. Студенти в монтажі „Червона Калина“ вмаршували на залю із співом „Геї, у лузі“ та китицями червоної калини в руках і передали ці китички Січовим Стрільцям. Акомпаньювали Галя Поритко й Оленка Куземська-Карпинич. Програму закінчив словом дир. Іван Поритко.

Обидві імпрези були дуже успішні, про що свідчили рецензії на сторінках щоденників „Америка“ й „Свобода“.

Наш Відділ провадив теж Світличку. Минулого року зайняття закінчилися „градуацією“ в червні.

У Великодньому часі відбувся базар — розпродаж святочного печива, якого підготовкою займалася організаційна референтка Наталія Перфецька. Наш Відділ удержує три бабусі. В цьому році вислано 9 посилок з одягом до Бразилії, до Інституту ім. св. Ольги, також голова Ірина Мамчин придбала одну стипендію для студентів у Бразилії. Відділ співпрацює з Окр. Радою, є членом УККА і ЗУАДКомітету.

Загальні Збори відбулися 21 січня 1974 року. З малими змінами Управа залишилась та сама. В цьому році плянуємо знову цікаві імпрези і підготовляємося до Ювілейної Конвенції СУА.

Пресова референтка

44 ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Як і в попередніх роках, діяльність 44 Відділу позначилась найбільш у культурно-освітній і суспільно-добродійній ділянках.

Традиційна „Маланка“ відбулася лютому з участю молоді та з виступами хору 10 Відділу СУА й бандуриста Р. Левицького. З-поміж інших імпрез найпоказнішим був „Спогад про Соломію Крушельницьку“, виконаний також переважно силами молоді, що відповідало наставленню Відділу давати нагоду виявитися молодим талантам. Різдвяний і Великодній базарі, що були найголовнішим джерелом поповнення каси Відділу, втішались прихильною увагою місцевої громади.

На щомісячних сходинах Відділу, рівнобіжно з офіційною частиною, виголошувалися короткі реферати з царини культури й громадського життя; після закінчення сходин, подруги звичайно залишалися на товариську гутірку за чаєм і солодошами. Куль-

турно-освітня референтка Т. Цимбал виголосила кілька коротких доповідей, між ними про Жінок-Героїнь і про зустріч із Головним Отаманом Симоном Петлюрою; вона ж подала текст до місцевої радіoproграми про добродійку НТШ, Є. Скоропадську-Милорадович. Пресова референтка Л. Дончук інформувала про важливі події, як про переслідування письменників у ССРСР і виголосила доповідь про С. Крушельницьку. В культурно-освітніх хвиликах виступали й інші членки Відділу; напр. Т. Омелюсік розповіла про трагічні випадки в Рівному, позначені героїською смертю Хариті Кононенко й інших жінок.

Суспільна опіка була особливо діяльна, піклуючись хворими подругами й допомагаючи висилати пачки до Європи й Бразилії (задум і грошовий вклад Т. Омелюсік). Сл. п. Марія Вовк, кол. сестра-жалібниця Армії УНР, потребувала в останніх місяцях свого життя щоденного догляду — як в її мешканні, так і в старечому домі, куди її повелося влаштувати. Вдержання „бабусі“ також входило в обов'язки сусп. опіки. Членки Відділу майже не мають авт і тому відвідування хворих і висилання пачок було пов'язане з поважними зусиллями.

Обіжники Централі зачитувано й обговорювано на сходинах; усі належні вклади сплачувано своєчасно і так само своєчасно Відділ намагався складати пожертви на громадські потреби.

Членки Відділу громадно відвідували імпрези інших місцевих Відділів СУА та національні святкування, маніфестації, панахиди — однаково місцеві, як і позамісцеві, у Вашингтоні та Нью Йорку.

„Спогад про Соломію Крушельницьку“

Так було названо єдиний у Філядельфії Вечір для вшанування сторіччя з дня народження найславнішої української співачки.

Вечором, що його влаштував 9-го грудня 1973 р., в домі СУА 44 Відділ проводила культ.-освітня референтка Відділу Татяна Цимбал. Реферат про співачку, пера Лариси Дончук, прочитала студентка-докторантка Людмила Кашуценко, а кілька спогадів (між ними мешканця Філядельфії д-ра Володимира Рудницького) про життя й зустрічі з С. Крушельницькою, — мгр. Оксана Никорович-Трабако. Реферат і спогади були ілюстровані

аріями і народними піснями, закріпленими на грамофонних платівках голосу Соломії Крушельницької.

Після закінчення „Спогаду“, гурток почитателів співачки залишився слухати її з тих платівок, які не були відіграні на вечорі.

54 ВІДДІЛ СУА, ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ. (За час від 18. II. 1973 до 15. II. 1974)

Минулого року в часі дискусії на Заг. Зборах 54 Відділу СУА ім. 500 Героїнь у Вілмінгтоні, Дел., під головування референтки Окр. Ради п-і Мухиної, видвигнуто сугестію-прохання до новообраної Управи, щоб, по можности, старалася зацікавити молодь нашою Організацією. Також було б побажаним найти контакт з нашими православними сестрами, який до того часу був тільки спорадичний і індивідуальний.

Задум цей частинно вдалося досягнути.

На Шевченківському Святі, яке відбулося 11 квітня 1973 р. в скромних розмірах, декляматоркою була молоденька пластунка Таня Гусар. Другою імпрезою, в якій звали участь наші пластунки, було Листопадове Свято, яке відбулося 9 грудня 1973 р.

Реферат про перейняття влади в дні 1 листопада 1918 року у Львові відчитала доброю українською мовою Ларця Коренівська. Доповідь про життя і заслуги для українського народу Слуги Божого Митр. Кир Андрея, Князя нашої Церкви і духовного провідника українського народу, відчитала Таня Гусар. Про героїчну посвяту української молоді в дні 1 листопада 1918 р. і під Базаром у 1919 році, реферат відчитав Левко Коренівський. Діти говорять доброю українською мовою.

Як згадано, контакт з православними сестрами вдалося досягнути. Заповіджена участь 25 делегаток Сестрицтва св. Анни при церкві свв. Апп. Петра і Павла у Вілмінгтоні на ювілей нашого Відділу в дні 17 лютого 1974 року, дає надію, що взаємини наші затісняться в сталу дружбу і співпрацю. Це також дає надію, що може разом вдасться нам продовжити ведення дитячої світлички, що під цю пору наш чисельно малий Відділ не мав змоги зробити.

В часі цього ділового року Відділ відвув 7 місячних сходин. Вплинуло 17 писем, а вислано 32 листи.

Влаштовано три імпрези: Шевченківське Свято, Листопадове Свято, а

також старанням Відділу відбувся концерт хору „Прометей“ і виступ танцювальної групи Юного СУМА. Чистий дохід з концерту призначено на Музей СУА. Концерт пройшов з великим успіхом і зацікавив американську публіку, чого доказом було розпродавання понад 600 квитків вступу. До Бразилії вислано 5 пакунків.

Відділ нараховує 26 членок, які поголовно працюють зарібково, тому й фреквенція на сходинах вагається від 12—18 учасниць. Взаємини між членами є сердечні, так що праця проходить гармонійно. Дня 17 лютого святочно відзначено наше 15-ліття.

59 ВІДДІЛ СУА, БАЛТИМОР, МД.

Праця нашого Відділу помітно зосереджувалась цього звітного року на зовнішньому відтинку, а саме на участі в інтернаціональних і американських середовищах, до яких підготовлення вимагало дуже багато часу й труду. У висліді не можна посоромитись деякими нашими здобутками. Праця у Відділі проходила дружньо і відповідально. Голова А. Стельмах доложила всіх зусиль, щоб підбудувати матеріальну базу Відділу з настановою „легше плянувати працю, коли в касі є гроші“.

Відділ заснований 1940 року. На сьогоднішній день начисляє 60 членок. Останні Загальні Збори відбулися 17 лютого 1974 р.

І так, наш звітний 1973 рік ми розпочали Новорічним балем-зустріччю при тісній співпраці з нашим Молодечим Підвідділом і Студентською Грємадою, який увінчався надзвичайним успіхом як моральним, так і матеріальним. У квітні ми взяли участь в Інтернаціональному Фестивалі (Національний День), який кожного року відбувається в гарному приміщенні місцевого каледжу.

Дбайливо приготовлена нашими молодими членами мистецька виставка, виведення українських танків пластовою групою під мист. керівництвом п. М. Хоми і наш правдиво український буфет — це наш вклад у загальну програму всіх етнічних груп Балтимору.

В днях 6—8 квітня відбулася мистецька виставка Ю. Колесаря, спонзорована нашим Відділом, рівночасно передвеликодній базар із писканками, керамікою, різьбою і печивом, що творило надзвичайно кольоритну цілість. У червні ми мали приємність вітати в себе представниць україн-

ських жіночих організацій, які були делегатками на конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клубів Америки в особах пп. М. Квітківської — від Українського Золотого Хреста, А. Різник — США, О. Процек — СФУЖО, У. Целевич — від Головної Управи ОЖ ОЧСУ. Дуже цікаво поділилися вони своїми враженнями із зустрічі з жінками цього світу та розказали про завдання і працю на таких конвенціях. Також розказували нам про працю і здобутки на терені своїх жіночих організацій.

У дружній атмосфері, при участі представниць сусіднього Відділу США з Вашингтону і місцевого Відділу ОЖ ОЧСУ, готували ми при гарно накритих столах із солодким і кавою.

Дня 16 вересня, на ширших сходинах члена, С. Михайлишин відчитала статтю д-р Н. Полонської-Василенко (до річниці її смерті) „Жінки України“ „Жінка, яка веде перед із часів княгині Ольги й тепер вказує шлях для об'єднання, служить дороговказом до майбутньої Соборної України“ — закінчила прелегентка надзвичайно цікаву статтю.

В днях 22—23 вересня ми взяли участь у Міському Ярмарку „Ситі Фер“ — як українська етнічна група в змаганні всіх етнічних груп, які замишкують на терені Балтимору.

Станок з харчами приготували всі членки нашого Відділу, мистецьку виставку наші молодші подруги. Наймолодші — пластунки і пластуни притягали чужинців чудовими українськими строями і ще кращими танками — коломийкою і козачком. Спека була несамовита, а наші старші і молодші тим завзятіше виконували свої обов'язки.

Не встигли відпочити після „Ярмарку“, коли на овиді друга імпреза зайняла нашу увагу. На терені Балтимору вже діє Комітет святкувань 200-ліття Америки й її незалежності; очевидно, створено й Український Громадський Комітет, який очолив молодий надійний громадянин і громадський діяч мгр. А. Чернодольський. Нам запропоновано взяти участь у т. зв. Українських Днях — 13—14 жовтня, на репрезентативній площі міста „Гопкінс Пляза“. Слід підкреслити, що цей фестиваль відбувся найбільш імпозантно (в своєму часі поміщений був допис у „Свободі“). В ньому взяли участь усі українські організації, а найбільшу жожє наш Відділ.

78 Відділ США ім. Олени Степанів, Вашингтон, Д. К.:

Сидять зліва направо: Олена Канда, Марія Ставнича, Марта Терлецька, Галина Царинник, Наталія Волинець, Ірина Вітковицька. — Стоять 1-ий ряд зліва: Мирослава Скасків, Анна Гаврилюк, Тамара Вітковицька, Емілія Процінська, Богданна Гелета, Марта Базарко, Христина Пацлавська, Лідія Ярославич. — Стоять 2-ий ряд зліва: Мотря Слоневська, Зеновія Луцька, Марія Кормелюк, Стефанія Дячок, Тереса Царик, Ірина Ставнича, Христя Кебузинська, Маруся Галушинська, Міра Залуцька. — Стоять 3-ій ряд зліва: Ольга Масник, Ольга Курилас, Ліда Білоус, Оксана Лев, Анна Маєвська, Ірина Лис.

UNWLA Branch 78 in Washington

Дня 7 жовтня 1973 р. відбувся авторський вечір письменниці Дарії Ярославської. Вибрані твори письменниці читали членки Молодечого Підвідділу мгр. І. Траска і мгр. М. Улянович. Після Українського Фестивалю ми одержали запрошення від одного з кращих американських клубів „Кавиті Клуб“ улаштувати українську вечерю на 200 осіб-членів на 29 листопада м. р. Завдання не легке. Після довшої дискусії ми знову взяли до праці, яка увінчалась великим успіхом. Крім згаданої вечері, наш Молодечий Підвідділ подбав про мистецьку виставку й деяку літературу в англійській мові про Україну.

Під час свят Різдва Христового наші членки, як щорічно зберігаючи наші традиції, ходили з колядою.

Закінчився звітний рік знову Новорічним балем 1973-74, при співучасті тих самих на початку згаданих організацій.

М. Булавка

за прес. референтку

Український Фестиваль — Допис молодечого підвідділу

У днях 13—14 жовтня 1973 р., в Балтиморі, Мд., наша громада влаш-

тувала Український Фестиваль для міста й околиці. Відбулася ця імпреза в центрі міста (Гопкінс Пляза) на відкритому терені. Кругом підвищеної плятформі (на якій відкрили фестиваль і проводили формальну частину програми) красувалися шатра барвистими вишивками, писанками, малюнками й різними експонатами.

Впродовж двох днів українці Балтимору й околиці (Куртіс Бей) мали нагоду познайомити чужинців з українською культурою й мистецтвом. Різні організації зайняли виставками і продажем етнічної страви. Під час фестивалю постійно ведено програму з танцями і співом. Приємно було бачити й чути не лише своїх місцевих талантів, але теж привітати других із дальших сторін.

59 Відділ США брав активну участь у цій імпрезі. Членки продавали українські страви й писали писанки. Молодеча секція Відділу зайнялася показом образотворчого мистецтва і вишивки.

Членки радо пояснювали, демонстрували й відповідали на запити. Було приємно бачити зацікавлені лица чужинців і почути їхні цікаві питан-

ня, як теж рясні похвали. Дай, Боже, дальшої корисної праці, щоб плакати українське слово і діло!

Оксага Чорний
членка Мелодечої Секції
59 Відділу СУА

78 ВІДДІЛ СУА, ВАШІНГТОН, Д. К.

У 10-ліття існування нашого Відділу, замість улаштування ювілейного бенкету, вирішено відзначити цю річницю в скромній формі родинного вечора „Різдвяної Коляди“, а натомість постановлено, щоб кожна членка закупила леголку у висоті найменше 10 дол., призначену на стипендійний фонд. На цей фонд уже вплинуло 530 дол. На цю ціль зложили пані:

30 дол.: Богданна Гелета.

По 20 дол.: Тамара Вітковицька, Мотря Сланевська, Лідія Яроевич.

По 10 дол.: Марта Андрюк, Марта Базарко, Леся Бігун, Ліда Білоус, Ірина Вітковицька, Наталія Волинець, Марія Ворсяк, Анна Гаврилюк, Маруся Галушинська, Христя Громоцька, Зоря Гріфо, Катруся Данкевич, Мирослава Демчишин, Стефанія Дячок, Міра Залуцька, Наталія Захарченко, Олена Канда, Христя Кебузинська, Теодозія Кічоровська, Стефанія Колко, Марія Кормелюк, Зеновія Кульчицька, Ольга Курилас, Софія Кушнір, Оксана Лев, Ірина Лис, Анна Маєвська, Софія Малиновська, Ольга Мартинюк, Марія Остапенко, Христя Пацлавська, Емілія Процінська, Марія

Світличка 78 Відділу СУА ім. О. Степанів у Вашингтоні, Д. К., у шк. році 1972-3:

Сидять зліва на право: Юрчик Забіяка, Ляриса Ломацька, Ігор Лис, Теодозія Пацлавська, Олександр Пашин. — Другий ряд стоять (від ліва): Олександр Француженко, Христіна Кінг, Данило Базарко, Ляриса Пилипець, Юрій Терлецький, Христіна Будна. — Третій ряд стоять (від ліва): Марта Базарко — виховна референтка Відділу СУА, Юлія Ломацька і Ганя Забіяка — садівнички.

Nursery school sponsored and guided by Branch 78, Washington, D. C.

Рибак, Уляна Рондяк, Марія Семців, Мирослава Скасків, Михайлина Сло-

та, Марія Ставнич, Роза Сьєско, Марта Терлецька, Тереса Царик, Євген'я Шарко, Роксоляна Яримович, Марія Дир.

Прихід у 1973 році був 4,240 дол., сальдо з попередніх років 680 дол., разом 4.920 дол. На нього зложилися прибутки з імпрез та членські вкладки. Розходу в цьому часі було 4,187 дол. Сальдо 733 дол. До розходів треба зачислити пожертви на: Фонд Катедри Українознавства в Гарвардському університеті 100 дол., Церква в Потребі 100 дол., Запасний Фонд Нашого Життя 200 дол., Музей народньої творчості 100 дол., Окр. Рада 25 дол.

При Відділі вже коло 10 років існує дитяча світличка, яка 12 травня 1973 року спільно з українською школою влаштувала Свято Матері.

В шкільному році 1973—1974 садівничками стали пп. Оксана Лев та

Сюзянки під час виставки українського народнього мистецтва, що відбулася 27 жовтня 1973 р. — Стоять зліва на право: Марта Терлецька, культ.-освітня референтка, Ліда Яроевич, голова, Емілія Процінська, мистецька референтка, і Галя Була.

Members of Branch 78 during International Festival

Пам'ятайте про Запасний Фонд „Нашого Життя“!

НАШЕ ЖИТТЯ — БЕРЕЗЕНЬ, 1974

Юлія Ломацька. Виховною референткою надалі залишилась п-і Марта Базарко. До світлички вчащає тепер 14-ро дітей.

Дня 23 лютого 1974 р. для наших малят Відділ улаштовує дитячу забаву „Чародійних шапочок“ під проводом п-ства Старухів.

Наш Відділ брав участь у Міжнародному Фестивалі Північної Вірджинії, що відбувся в днях 18—20 травня 1973 р. Численні американські гості не тільки подивлялися наш естетично уряджений стіл з мистецькими експонатами, але також мали змогу насолоджуватись різним українським печивом, зокрема тортами й усякими спеціальностями.

В мистецькій частині брали участь бандуристи з Вашингтону під проводом д-ра Ігора Масника. Вони чудово виконали низку українських народних і стрілецьких пісень. Публіка була захоплена виступом бандуристів і нагороджувала їх рясними оплесками. Юначки з місцевої Пластової Станиці вивели українські гагілки й виконали кілька українських народних танків.

Осіньною порою наш Відділ знову влаштував 27 жовтня 1973 р. українську народну виставку у Фейрфекс, Вірджинія, в рамках міжнародної виставки, зорганізованої Комітетом етнічних груп при Республіканській партії.

Відділ спонзорувал три мистецькі виставки образотворчих мистців — А. Коломийця з Шикаго, Богдана Божемського з Тінеку, Н. Дж., і Шонка-Русича з Нью Йорку.

Тереса М. Царик
пресова референтка

91 ВІДДІЛ СУА ІМ. О. КИСЛІВСЬКОЇ, БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Після літнього відпочинку почали ми свою працю підготуванням господарського показу, який перевела п-і І. Кашубинська, господарська референтка Централі СУА, в днях 15 і 16 жовтня 1972 р. Завдяки добрій рекламі в місцевій англомовній пресі, ця успішна імпреза притягає завжди велике число чужинців. Змістом показу було Різдвяне або Новорічне прийняття — буфет. На чудово прибраному столі пишався колач, риба, різного роду салатки, чудові птисі — лебеді, грибки, торти й інше.

Одна з найбільш активних референтур нашого Відділу — це референтура суспільної опіки під зарядом

п-і Дарії Базалюк. Уже кілька років допомагаємо хворим і потребуючим членкам Відділу, відвідуємо старших і смічних земляків у часі Різдва й Великодня, завжди з маленьким дарунком і теплим словом потіхи чи розради. Також оплачено побут дитини на вакаційній оселі й уфундовано три передплати журналу „Н. Життя“ для бабусі.

Не забуваємо про українців в інших країнах поселення. В 1972 р. вислано 10 одягових пачок і грошову допомогу до Бразилії на руки о. Олійника та 6 пачок і 1½ стипендії студенткам в Європі.

Від початку свого існування Відділ провадить школу українознавства, в якій у другій половині 1972 р. навчалось понад 30 дітей.

Богдана Михайлів
секретарка

98 ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

У мистецько-культурній діяльності членки Відділу організували в 1973 році чотирнадцять великих виставок українського народного мистецтва в американських установах, а на одному міжнародному фестивалі Відділ здобув перше місце і грошову нагороду. Кожна бібліотека, в якій була влаштована виставка, отримала бібліографію українських книжок англійською мовою. Багато з цих книжок бібліотекарі погодилися придбати до бібліотечного книжкового фонду. Членки подарували 22 дитячі книжки головній філядельфійській бібліотеці. Заробіток із виставок і базарів ішов на закуп власних мистецьких експонатів, які є кінцеві при влаштуванні виставок і на харитативні цілі. Відділ вислав дві пачки до українських родин в Європі й дві пачки до Бразилії. В місяці травні 98 Відділ улаштував мистецьку виставку малярських праць Дарії Гуляк-Культчицької. Весь дохід із цієї імпрези був призначений на висилку великої пачки до краю.

В освітньо-товариському секторі членки організували вісім цікавих доповідей, 5-ліття Відділу, дитячу забаву з подарунками для сиріт при сиротинці Сестер Василіанок і велику осінню забаву спільно з 90 Відділом.

Нова Управа Відділу вже почала працю. Першою виставкою в 1974 р. був показ українського народного мистецтва в Академії Св. Василя Великого на Факс Чейсі. Показ відбу-

ся в днях 19—26 січня 1974. Комітет цієї виставки очолювала П. Савчак. На цілий місяць квітень Управа підготує величаву виставку килимів і писанок, яка має відбутися в найбільш престижному музеї Філядельфії — „Де Філядельфія Мюзеем оф Арт“ Навесні плянується виставка народного мистецтва в головній бібліотеці на північному сході міста (Нортіст Ріджонел Лайбрері), та в мистецькій галерії „Вудмер“ Відділ буде брати активну участь у міжнародному фестивалі в Сивік Сентер, на який уже підготує експонати.

ЩЕДРА ПОЖЕРТВА

В пам'ять свого чоловіка, бл. п. д-ра Сави Никифоряка — дружина, пані Нуся, пожертвувала 10 дол. на потреби Гуртка Книголюбів. Нашій Дорогій Членці за цей даток щиро подяку висловлює

Гурток Книголюбів у Нью Йорку

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу довголітньої членки бл. п. Євдокії Серединської складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж. Родині складаємо щире співчуття.

Управа 1 Відділу СУА в Нью Йорку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. проф. Юліана Каменецького і бл. п. проф. д-ра Іллі Витановича, померлих чоловіків наших колишніх членок, складаємо 10 дол. на прес. фонд Н. Ж. 22 Відділ СУА в Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Василя Чорнія складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

29 Відділ СУА в Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу моєї дорогої сестри Іванни з Макогонів Шарик, яка померла 29 листопада 1973 р. в Денисові, п. Тернопіль, складаю 50 дол. на стипендійний фонд для незаможних дітей у Бразилії.

Ольга Павлів з родиною,
Коговз, Н. Я.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої приятельки Ольги з Дусановських Мельник, яка померла 12 січня 1974 р. в Гемілтоні Онт., Канада, складаю 20 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Ольга Павлів, членка
34 Відділу в Коговзі

БАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Фінансова Комісія СФУЖО в ЗСА під проводом п-ї Марії Харини дала почин до цієї імпрези, влаштованої спільно зі Спілкою Українських Журналістів Америки (СУЖА). Перший Баль Української Преси відбувся в січні 1971 р. Він був великим успіхом, бо тут вперше українські журналісти спільно з проводом СФУЖО перевели таку блискучу товариську зустріч.

Другий Баль Української Преси відбувся 23 лютого 1974 р. Влаштуванням зайнялась теж Фінансова Комісія під проводом невтомної п-ї Марії Харини. Спілку Українських Журналістів очолює п. Іван Кедрин-Рудницький. У підготовку цієї імпрези було включено багато нових людей, а передусім молодих пань, що завдали собі багато труду при цій підготовці.

У Діловому Комітеті окрім голови п-ї Харини працювали п-ї Людмила Чайковська, заступниця, секретарки пп. Марія Романенчук, Марія Галій. Майстром церемонії була п-ї Христина Кульчицька, її помічницею була п-ї Христя Сенік, а їй допомагали при декорації залі пп. Марія Мечник, Марія Леськів, Володимир Мельник, Бсрис Макаренко, Андрій Масюк при виготовленні лент пп. Ляна Сіра й Ірина Юрчак, при зладженні декоративних свічок, п-ї Зоя Корсук. Головою Госп. Комісії була п-ї Теофіля Ганушевська, про відзнаки подбала п-ї Марія Татарська. Аранжерами Балю були панове д-р Ярослав Бернадін і д-р Володимир Карпинич.

Великою атракцією була привність красуні Франції 1973 р. Ізабелі Надії Крумакер. По привітанні всна подякувала присутнім українською мовою. Врешті Жюрі у складі — мистець Петро Андрусів, ред. Уляна Любич, п-ї Марта Чапельська-Яримович, п-ї

Ще про Рік Популяції

У ч. 1, 1974 „Нашого Життя“ на сторінці „Вістей СФУЖО“ була вістка про З'їзд Світового Руху Матерів (М.М.М.), що відбувся 25 і 26 січня ц. р. у Парижі. З'їзд скликано й переведено у зв'язку з роком популяції (1974), що його проголосили Об'єднані Нації.

Настів уже доволі обширний матеріал з того З'їзду. Ще не маємо вістки про його перебіг, а про спонуки й ідеї, що лягли в основу того зібрання. Це є тим цікавіше, бо проблема популяції заторкує кожна спільноту і кожна людину у світі і з нею треба зазнайомитись, навіть незалежно від З'їзду.

Першою темою, що їй Світовий Рух Матерів присвятив свою увагу — це — щасливе народження дитини. В тій цілі відбулася в Монако дослідна конференція, присвячена вагітності і всім її небезпекам. Конференція, яку прислали лікарі, дієтики, фармацевти і суспільні працівники, дала несподівано цілий вислід. Під її впливом Світовий Рух Матерів розписав анкету, яка має придбати відповіді і з інших країн. Однак голсно те, що бракує спеціалістів у вище зазначених ділянках — їх усе ще замало! Отже щасливе народження дитини не є таке певне, як здавалось би.

Другою темою, пов'язаною з роком популяції — є питання абортів.

Стефанія Чаплинська і п. Юрій Левицький — вибрало кралею української преси п-ну Лесю Трипуленко з Філадельфії („Українське Православне Слово“), а князівнами — пп. Анну Рогожу („Наше Життя“) і Христину Семенен („Свободи“).

Світовий Рух Матерів стверджує з перестрахом, що законодавство в різних країнах починає поступатись натискові різних кругів, передусім тих, що лякаються перенаселення. Тому він звертається з пересторогою до всіх країн світу, заявляючи, що політична дожиття є підставою цивілізації. Нищити людський плід у ложі матері — це варварський спосіб запобігання ростові популяції. Якщо якась країна хоче цього досягнути, тоді повинна подбати про засоби запобігання вагітності, а також про кращу опіку над материнством, особливо матер'ями, що знаходяться в потребі.

Для кращого прикладу подано характеристику проти-абортного руху, що розпочався в 1970 р. у Франції. Рух цей, знаний „Лесселе-вівр“ (Дайте їм жити) — ініційований і очолений лікарями. Досі відбув уже два конгреси, в яких представниці Світового Руху Матерів взяли участь. Там його Президент проф. Лежон заявив, що ухвалення закону проти абортів буде катастрофою для Франції, а також для кожної іншої країни. Легальні аборти знищать більше населення, як обидві світові війни.

Третьою темою, зачерпнутою з року популяції, є поширення закону про адоптування на міжнародню скалю. Ще від 1965 р. працюють над тим різні установи. У 1972 р. Ген. Ассамблея ООН дала ініціативу для виготовлення проекту адоптування у міжнародньому плані. Над цим працює тепер Комісія Суспільного Розвитку, але й прикладають своїх сил також різні недержавні організації. Особливо багато уваги приділює цьому Між-

25-ліття СФУЖО в Рочестері. — Члени Ювілейного Комітету і почесні Гості. На знімку від ліва: Люба Шмігель, голова 46 Відділу США, Анна Франчук, голова Православного Сестрицтва церкви св. Покрови, Слава Зелез, голова УЗХ, Марія Крамарчук, голова Окружної Ради США та голова Ювілейного Комітету, Стефанія Савчук, голова СФУЖО, Олександра Селепина, голова Сестрицтва УПЦ на Америку, Іванна Мартинець, голова 47 Відділу США, Анна Яковина, голова ОЖ ОЧСУ. — Стоять від ліва: Ірина Михайлюк, 47 Відд. США, Надя Омельченко, Православне Сестрицтво, Міра Повх, УЗХ, Ірина Руснак, Окружна Рада США, Нуся Филип, 46 Відділ США, Анна Чернецька, ОЖ ОЧСУ.
25th Anniversary in Rochester

нар. Союз Опіки над Дитинсю. Завдяки своїм засобам і повазі зум'яв роздобути поважний дослідний матеріал.

Наприкінці З'їзду у Парижі порушено також підготову до Міжнародного Ресу Жінки, що припадає на 1975 р. Тут особлива роль припадає жінці-матері і це треба взяти до уваги.

Оці всі відомості завершила вістка про те, що 19—31 серпня 1974 Об'єднані Нації скликають у Букарешті Світовий Конгрес Популяції. У рамках того Конгресу ЮНЕСКО організує нараду 30-ти спеціалістів на тему молоді й її постави до проблем популяції.

БЕНКЕТ 25-ЛІТТЯ СФУЖО

18 листопада 1973 р. відбулася в Рочестері небуденна імпреза. Організатори бенкету працювали під кличем єдності, згоди і координації дії. Це було застосоване вже в самій організації і приготуванні бенкету. В комітеті взяли участь усі жіночі організації Рочестеру, а саме: США — Окружна Рада і 46 та 47 Відділи, Український Золотий Хрест — 17 Відділ, Жіноча Організація Оборони Чотирьох Свобід України й Об'єднання Православних Сестрицтв. Крім цього

в Святі взяли участь представники 27 організацій. Прибули теж представники 49 Відділу США з Бофало та 57 Відділу США з Ютики. Почесними гістьми була голова СФУЖО Стефанія Савчук і голова Об'єднання Православних Сестрицтв Олександра Селепина.

Перед полуднем у всіх церквах були відправлені Служби Божі в наміренні українського жіноцтва.

Бенкет почався відспіванням молитви „Боже, вислухай благання“ Свято відкрила голова Організаційного Комітету Марія Крамарчук, яка з'ясувала мету святкування та привітала почесних гостей. Бенкетом провела Слава Зелез, яка представила гостей при головному столі. Головним промовцем була голова СФУЖО Стефанія Савчук, яка говорила про осяги СФУЖО на пройденому шляху „у незламному завзятті за єдність“ та про основи діяльності на майбутне. З черги з коротким словом виступила Олександра Селепина.

Вечерю благословив о. протоерей М. Куданович, а за спожиті дари дякував о. монс. М. Бабак.

Мистецьку програму виконали пластунки гуртка „Блискавка“, а пластунка Мія Бах виконала талановито на піано „Українську думку“ Три-

совського і фантазію Моцарта. Гурток у складі: Надя Филип, Надя Баб'юк, Слава Новосільська, Сузанна Олексик і Марта Елиїв виконали кілька пісень. Заповідала Нуся Филип. Виконання програми прийняли присутні ентузіастично.

Цей Ювілей — це важливий крок у реалізації єдності та запорука консолідації на майбутне.

За даними прес. референтки
Округи **Іванни Мартинець**

ГОЛОВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АРГЕНТИНИ

Вже майже три роки Союз Українок Аргентини очолює інж. Катерина Мурашко. Вона вийшла з рядів першої української еміграції, тому проживала в різних осередках Європи і була активною в жіночих товариствах.

Народилась у Вінниці в 1905 році. По закінченні середньої освіти в 1923 році вступила до Української Господарської Академії в Подєбрадах, яку закінчила в 1929 р. із званням інженера-агронома. Від 1930 р. проживала на Закарпатті, де вчителювала в українській гімназії в Ужгороді. Там приймала живу участь у громадському житті. Була секретаркою Жін. Секції Централі „Просвіти“ і містоголовою Укр. Клубу. Після окупації Карпатської України виїхала разом із чоловіком до Берліна, де працювала в рр. 1940-45 у Німецькому Червоному Хресті. Завдяки цій позиції могла допомагати українцям-полоненим і вивезеним на роботу до Німеччини. В тому ж часі була містоголовою Міжорг. Жін. Комітету в Берліні, що його очолювала Марія Томашівська. Заходами того Комітету відсвятковано в 1942 р. Різдво при участі духовників обох віровизнань — це була одна з перших спільна їх відправа. При закінченні війни інж. Катерина Мурашко втратила чоловіка і в дальшу дорогу еміграції пустилася сама з вихованкою. Доля завела її в 1948 р. до Аргентини, де довелось перебороти важкі початки. Але й тут брала активну участь у громадському житті. В 1962—1966 рр. була членом Міжорганізаційного Жін. Комітету, а 1966—1971 рр. містоголовою Союзу Українок Аргентини. В 1972 р. вибрано її головою. Від 1968 р. увійшла до Української Центральної Репрезентації, яка є громадською централею українців Аргентини. Редагувала жіночу сторінку США в „Нашому

Українська ВИШИВКА

ГОТУЄМОСЬ НА ЛІТНИЦЕ

Вишиване вбрання для нас стало святковим. Підготовляємо його для виступу, для святочної зустрічі, для репрезентації в американському світі. А це не зовсім правильно. Бо ми по-

1.

Кліччя, а в рр. 1968—1973 була головною суспільною опікою при СУА.

Весни 1973 р. Союз Українок Аргентини вшанував 25-ліття СФУЖО врочистою імпрезою. Про те подамо докладніші інформації пізніше.

винні приспособити його також на будень і до праці.

Улітку молоді дівчата вибираються працювати. Шукать праці по літництвах, над морем, де потрібно постійно продавниць, кельнерок, прибиральниць. В українських літництвах навіть гримесобни для них уже відповідні одястрої.

2.

Але незалежно від того вони самі повинні проявити винахідливість. Кілька гладких літніх суконок прибрати вишивкою, бортою, шнурочком і вже буде щось на зміну особливого й своєрідного.

Моделі, що їх подаємо тут — створені в Україні. Там стараються тепер якнайбільше надати побутові національного кольориту. Чи це роблять з огляду на туристів, чи з власного почину — невідомо. Але маємо кілька зразків одягів, що легко перетяся і прасується.

1. Пряма сукня біла або кольорова. Ширський виріз ший, вишивані рукави. Застібкується ззаду на „блискавку“. Зпереду сукня прикрашена чотирма вузькими смужками вишивки, що звуться „погрудки“. Так прикрашені жіночі сорочки на Поділлі.

Модель випрацьовано в Запоріжжі. Автор М. Бричко.

2. Гладка біла сукня з полотна або пол'єстру. Виріз при самій ший, рукавів немає. Вишивка вміщена на обсях плечах. (Можна примінити стару вишивку). У стані поясок із кольорового шнурка.

Модель виконано в Київському будинку моделів, автор А. Гладковська.

Замість квітів

У ПАМ'ЯТЬ померлої матері в Україні складаю 10 дол. за пресовий фонд Нашого Життя

Стефанія Кушнір, членка
34 Відділу СУА в Когові

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Осипи Грабовенської складаємо 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

45 Відділ СУА, Елізабет

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свічку могилу бл. п. Ольги Ілевич, матері нашої секретарки п-ї Стефи Гаврилук, складаємо 45 дол. на Запасний Фонд Н. Ж., а родині висловлюємо наше щире співчуття. Членки 49 Відділу СУА ім. О. Басараб у Бофалю

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Осипи Грабовенської складаємо 25 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

72 Відділ СУА, Нью Йорк

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

У СВЯТОЧНОМУ ЧАСІ

ІРИНА КАШУБІНСЬКА
господарська реф. СУА

Живемо безперечно в часах дотепер не бувалого поступу. Щораз нові винаходи, нові угоднення. Користаймо з тих полекш, щоб серед браку часу могли задержати наші обряди і традиції. Перед нами свята Великодня. Для підтвердження повищого порівняймо: колись господиня вже заздалегідь плянувала котрого і як годувати кабагчика, призначеного на свята. Сьогодні ми слідкуємо тільки де і коли замовляти свіжину, щоб мати добру і вчас. І в других справах можемо також підготуватися, щоб у дні передсвяточні мати час відвідати з дітьми чудові зворушливі відправи у нашій церкві. Перегляньте Наше Життя попередніх літ, а несподівано знайдете надмір потрібних приписів. Спечіть бабку, паску, перекладанець чи інше і заморозіть, а на свята напевно згадаєте мене з подякою. Значці твердять, що дріжджеве тісто смачніше по замороженні.

Смажена помаранчева шкірка

Потрібно:

- Шкірки з 8 помаранч
- 2 ф. цукру (4 горнятка)
- 4 горнятка води
- 1 ложка цитринового соку

Зняти шкірку з помаранч, вирізуючи 8 секцій. Сполокати і залити зимною водою, яку змінити кілька разів протягом доби. Востаннє заварити і відцідити. З цукру, води і соку заварити соковик (сироп) і залляти шкірку, накрити і залишити, щоб прохололо. По кількох годинах або другого дня заварити і нехай покипить кілька хвилин, накрити і залишити не деякий час. Так повторити, аж біла частина стане прозора, а соковик згусне. Вилками перевертати шкірку, щоб біла її частина була в сиропі. Коли готове, вийняти шкірку на тарілку, а як трохи обсохне можна звивати (як

слимачки), проколювати грубою голкою і налізувати як коралі. По смаженні як вище, зняти з нитки, посипати цукром, або покрити розтопленою шоколядою і подавати як солодоші.

Пташки

Це традиційні дитячі булочки на весняні свята: Сорок Святих, Благовіщення і Великдень. Пташка — це символ доброї вістки, радість дітям і прикраса їх кошечки.

Замісити тісто, як на паску (туге) або можна вжити заморожене (дінер ролс). На одгу булочки розкачати валок грубости ковбаски, а завдовжки в дві ковбаски. Заокруглити валок бубликсом, а де він лучиться — зав'язати вузол. На кінчику, що зверху, витиснути дзьобик і чубок попере гольвіки. З протилежного боку розплосити валок і розтяти при краю у кількох місцях, щоб наслідувало хвіст. Класти на лист, посипаний борошном. Коли підросне, помастити розколюченим яйцем і пекти при 350 ст. впродож 20-25 хвилин. Добре вийняти по 15 хвилин і перемастити. По спеченні патичком пробити місця на очі і втиснути туди гвіздочки.

Вербові бази

З темної люкреції вирізати відповідної довжини прутики. Білі маленькі галяретки (гам драпс) перетинати згори на чверточки, а тоді кожну скосом і тоді дістанемо вісім клинчиків. Кінець прутика розрізати на 2 мм. і вкладати один клинчик стинаючи цукор на кінці, щоб добре зліпилося. Далше затягати обережно то з одного, то з другого боку прутика і вкладати туди нарізані клинці.

Нарцизи

Нормальний тугий „маршмалов“ перетяти впоперек і викачати в цукрі кружки проміру 1 і пів ін-

ча. Коли просохне (другого дня) — поправити качання. Кожен кружок затяти в шести місцях не досягаючи середини. Вийняти малі клинчики, щоб розхилити платочки, які стяти в гострий кінчик і його затиснути. На середині кружка витиснути наче гніздочко з жовтої склици, а край гори підмалювати червоною фарбою (фуд колор) з додатком цукрупудру. Це можна також зробити з цитринової галяретки. Листки і біла витяти з розкачаних у цукрі зелених галяреток, або витиснути зі склици. Гарну краску листків дістанемо, коли зелені галяретки підмалюємо чорною кавою з цукром або дамо їх до склици. Разом із базками нарцизи дають гарну китицю на торті, що пахне рідним. Слід пам'ятати, що квіт нарциза мусимо положити скосом (один бік вище), тому треба підложити кусник галяретки або склици. Можна виконати скоріш і без шкоди тримати в коробці.

Горіховий мазурок Галюсі

Потрібно:

- 1½ горнятка борошна (муки)
- 1½ горнятка цукру
- 1¼ горнятка товщу (масло і солодка маргарина)
- 5 яєць
- 1 горнятко мелених горіхів
- 1 горнятко сушених морель, покраєних у кісточку
- 1 ложечка порошку до печива
- 2-3 ложечки алькоголю
- цитринова і помаранчева шкірка
- 1 ложечка ванілі

Вбити товщ на шум на середній скорості мішала, додати потрохи цукор, і добре втерти. Далше втерати по одному жовтку і додати алькоголь і смаки. Зняти з мішала і ложкою вмішати борошно, просіяне з порошком, потім горіхи, морелі, а на кінець вбитий шум із білків. Це все виложити на помащений і посипаний борошном лист 9 x 13". Пекти при 350 ст. біля години. По спеченні вийняти з форми. Пристигле покрити винною склицею. Дуже добре до замороження.

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видавництву.

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXI.

MARCH, 1974

No. 3

Zoya Kohut

AND QUIET FLOWS THE DON

And quiet flows the Don
Not only the Don,
Whole nations!
Whole countries,
Which you call,
In ignorance,
Just "Russia" —
They quietly exist.
In fear, in hope,
In hopeless waiting.
Ukrainians and Georgians,
Uzbeks,
And all the others
Nations with their customs,
Their own history,
And languages
And hate . . .
But you, light-heartedly,
In indolence and smugness,
Deny them even right of
    difference!
You call that land
Of cursed and damned
    oppression,
Just "Russia" . . .
You don't call it,
Even in jest,
A "Union of Rightless, Mocked
    Republics"
As if we all were dead.
Already dead,
And never had existed . . .
    But what is it to you?
    You feel so just and noble!
    So slightly bored,
    And, really, quite content —
    That quiet flows the Don . . .
Excuse my small intrusion!
I hope your last martini
Was just right.

IN LIEU OF FLOWERS, a contribution of \$5.00 is made to the Reserve Press Fund "In Memory of Eudokia Lykтей," Mother of UNWLA Vice-President Alexandra Riznyk with the sympathy of
Rosalie Polche, New York

Problems of Executive Wives

Blaming the mobility in the American corporate structure (the tendency of companies to move their executives around, not only in this country but around the world), a Syracuse psychiatrist and psychoanalyst says that a unique stress is placed on the wives of corporate executives with "shattering results."

In an interview published in U. S. News and World Report, February 18, 1974 Dr. Robert

Seidenberg claims that the results of this stress show up in alcoholism, drug addiction, broken or unhappy marriages and alienated children.

According to Dr. Seidenberg the man who goes where his company sends him is absorbed in his work; the new move opens new opportunities for advancement, new challenge and adventure; his status in the new community is assured — the credentials of his profession go along

AUSTRALIA'S UKRAINIAN POETS

R. H. Morrison has once more contributed to the "poetical stream" with the publication of "Australia's Ukrainian Poets," from the Hawthorne Press, Melbourne, Australia.

The collection, according to Mr. Morrison, hopes to present to the reader, Australian reader in particular, a "reasonably well balanced cross section of creative writing" of Ukrainian talent in Australia. The cross section encompasses writers who have established international reputations in communities of Ukrainians abroad, who have had their work translated into other languages, and younger poets. A sampling of work of fourteen writers are presented in the collection, among them being Lydia Daleka, Wolodymyr Bilajiw, Zoja Kohut, and Wasyl Onufrienko.

The themes in the collection vary from nostalgic — evoking the picturesque scenes of Ukraine — to political satire (mild)

to contemporary — dealing with Australian subjects.

In the introduction Mr. Morrison states that "integration has 2 aspects." Not only must newcomers find a place for themselves, but "just as important is our finding room in our own minds for the richness of cultural heritage which people from other countries have brought with them." "We have to take pains to seek it out. In doing so we are made more and more aware of the enlightenment and enjoyment which such literary exploration can yield."

R.H. Morrison was born in Melbourne, Australia in 1915. For 30 years he has contributed regularly to leading literary magazines and anthologies. Mr. Morrison has a gift for languages and has translated many poems and verse from Russian, French and Italian. His works have been published in many countries of the world. Mr. Morrison is a poet in his own right. Five of his poems were translated by Lydia Daleka and appeared in the December 1972 issue of "Sucasnist" (Munich).

Hello Kiev – Farewell Kiev*

with him and he is accepted on those basis. For his wife, says the physician, it is a different story. "Her identity as a person, apart from being a wife and mother, is rarely transferable. Her life becomes fragmented."

Nearly every wife is eager to see her husband get ahead and she will support him in this endeavor, yet psychologically it is the wife who suffers the most. She is uprooted from her friends, her community and whatever work she contributed. In her new surroundings nothing is known of her but that she is the wife of the new manager, executive, etc. She must start from scratch.

Of course says Dr. Seidenberg, not everyone finds new surrounding a difficulty. Some women actually thrive on the moves their families must make. They like to travel and find this a fabulous opportunity to expand their knowledge and horizons. Unfortunately they are in the minority.

The most common symptom among the "executive wives" on the move is loneliness, claims Dr. Seidenberg. In many cases he says, it is remedied by a drift toward alcoholism and the tremendous use of tranquilizers. Twice as many women as men between the ages of 20 and 40 are on tranquilizers continues the physician.

Frequent upheavals in the household also tend to have an adverse effect on the children, who find security in friends and familiar surroundings, says Dr. Seidenberg.

Although he finds that there is no clear cut remedy for this particular problem of the "executive wife," Dr. Seidenberg believes that much of the stress can be alleviated through education. A supporter of the women's liberation movement, the psychiatrist feels that self expression in any field of endeavor is as necessary to women as it is to men. He hopes that "sometimes in the future many more independent women in this country will share intellectually rewarding lives with their husbands."

Our train, one of many, circled Lviv and sped east. It passed villages and cities, at first ones that we knew personally or through friends that had visited or lived in them. Constantly we tried to find some way of getting a message back to our family. This seemed very important. We dropped notes out of the little window of our freight car whenever we saw somebody passing, even if the train was in motion. Sometimes we could see the person pick up the piece of paper and wave to us. Maybe they would forward it home. What home? We no longer had a home. But at any rate, to our native city, to our friends there.

We reached Ternopil. Here they let us go out for water, two people out of every car. Heavily guarded, of course. A crowd gathered near the pump where we went for the water. We saw compassion in their faces; some people called out questions, but nobody was allowed to approach us. One railroad worker, taking advantage of the guard's momentary inattention, pressed a small packet into my hand. Later, in the train, I saw that it was his lunch, probably carefully prepared for him by his wife. Two pieces of bread with sausage. What a wealth of humanity and sympathy there was in his impulsive gesture-

Excerpt from "Tales of Kazakhstan," translated by O. Dragan.

As advice to the husbands on this subject the doctor has this to say -- "the most important thing is that a man not assume when he marries that his wife has no identity needs of her own. There aren't any intrinsic or biological things that make a woman able to give up more than a man. She'll resent any sacrifices she must make as much as a man would."

M. B.

Travelling on, we crossed the border. Now we were on the territory of Eastern Ukraine, which we knew so well from history and legend, which we had dreamed about so often. Of the people in the car, our mother was the only one who had been here before. Years ago, when men in both sections of Ukraine were working in the same organizations against tsarist Russia, she had travelled here from Galicia bringing illegal literature. How different it was now. She sat in a corner, her head leaning on her hand in a characteristic way. Her shining brown eyes were calm and resigned, but when she looked at us they filled with worry and despair — not for herself, but for her children.

We recognized that we had crossed the border not only by place names. The landscape also changed. Its basic motif became poorly cultivated fields and dingy, neglected houses. The shabbily dressed people stared at us, and we stared at them. The prevailing mood and color of everything — people, buildings, sky — seemed to be gray.

In Zhmerynka we were again allowed to go out for water. Here the looks we encountered were more curious than compassionate. Again I tried to smuggle a message through, even though the guards watched us closely. As I passed a girl more or less my own age, who stood not taking her eyes off us, I pressed a letter into her hand when the guard wasn't looking.

"Please buy a stamp and mail this letter," I begged her.

She looked down and saw that I had handed her some money along with the note. She gave the money back, saying, "Don't worry, I'll mail your letter." Then she added, "You people look at us as if we were wild animals."

Taken aback, I wanted to ask

what she meant by this, but the guard hurried us along. For a long time her words echoed in my mind. What could she have meant? Why should we possibly think of them as "wild beasts"? Because they were so poorly dressed, even as compared with us? Or because they had taken our land and were treating the people in it as wild beasts would? I couldn't forget the words of this "free" girl, spoken to me, being driven in a cattle car nobody knew where.

The train reached golden-domed Kiev. We managed to get through to the little window, usually firmly blocked by our fellow-travellers. Here they apparently tacitly acknowledged our right to look out also. My brother and I stood glued to the window. The train had stopped on a bridge, under us was a broad expanse of river. In the golden light of the setting sun we saw the steep banks of the Dnipro River. Slowly, hardly moving, the train inched its way along the bridge. We could barely glimpse the Volodymyr Hill, where we thought we could just see the monument to St. Volodymyr. The sun gilded the domes of the many churches. We gazed out at the capital of Ukraine, the city we had dreamed about and longed to visit. The train stopped again. Our companions in the car were silent. Silently, wordlessly we concentrated on the unforgettable view, hallowed and golden in the rays of the setting sun.

Hello, Kiev. Farewell, Kiev.

Then the train sped on eastward. Where was it headed? Neither the guards, who brought us bread or released us to go for water, nor the people who stood to watch the train go by would answer our questions. In the towns and villages where we stopped for water we sometimes passed quite close to people, but they didn't speak to us either. There were all kinds of people at the train stations — young, old, surrounded by children and bundles. They looked at us, we looked at them. Where were they going?

(To be concluded)

Kulich, Panteleimon. THE BLACK COUNCIL. Abridged and translated from Ukrainian by George S. N. Luckyj and Moira Luckyj. With an introduction by Romana Bahrij Pikulyk. Littleton, Colorado, Ukrainian Academic Press, 1973. 125 pages. (Ukrainian classics in translation, No. 2). \$7.50.

One can hardly expect an English translation of *Chorna Rada* — a mid 19th century Ukrainian novel — to become a best-seller in contemporary America. Neither, for that matter, would one expect a novel of Sir Walter Scott's — to whom the author of *Chorna Rada* has been compared — to become a best-seller today.

The Black Council, however, is an important publication and it deserves a wide distribution among people interested in Ukrainian literature and history.

Chorna Rada was the first novel in modern Ukrainian literature. It is a historical novel set in the 17th century post-Khmelnytsky Cossack Ukraine. The period is one of internal turmoil, of power struggle between political factions, of smoldering conflicts between social classes. It is also a romantic novel with colorful heroes, picturesque customs of the Zaporozhians, duels, kidnappings and a sentimental love story.

Panteleimon Kulich, a contemporary and a friend of Shevchenko, was a highly educated man of many talents. He wrote poetry, novels, plays, historical, biographical and ethnographical studies. He was also a translator of Shakespeare and Byron as well as of the German poets Goethe, Schiller and Heine. Soviet literary critics describe Panteleimon Kulich (who — unlike Shevchenko — came from an upper-class land-owning family) as a "reactionary" writer of "bourgeois

nationalistic" principles. Even though they cannot ignore him completely, they attempt to minimize his importance in the development of Ukrainian literature.

This Soviet stand makes an English study and an English translation of P. Kulish even more welcome. Publishers claim to the contrary, however, this is not the first translation of *Chorna Rada* into English. There was a previous one done by Stephen Shumeyko, which was published serially in the *Ukrainian Weekly* in 1942-43. The present translation, however, is the first one to appear in book form.

The translators have taken some liberties with Kulish's style; they also admit to having abbreviated the text by some 10,000 words. The purists could probably take an issue with the translators on many a point; the only thing that bothers this reviewer is calling Cherevanykha — Mrs. Cherevan and her daughter — a "Miss." On the whole, however, the translation is of high quality and very readable. Not only the structure and characters, but also the spirit of *Chorna Rada* are preserved faithfully.

The 16-page introductory essay by Romana Bahrij Pikulyk is the best critical study of Panteleimon Kulich available in English.

WOMEN'S DAY

March 8th is celebrated as "Women's Day" in the USSR. Technically, it is a day to honor the woman as a fighter for the revolution and the present regime. To the many who bear the heavy yoke of tyranny it could represent a culminative celebration of all the holidays made null and void by the Soviet dictatorship, beginning with Mother's Day and ending with Christmas. The day is a happy one. There is music, dancing and parties. Women wear flowers and take off from work. They bake their favorite cakes and exchange gifts.

РОЗВАГА

Познайомтеся з цими словами

ЗАГАДКА З ПАТИЧКІВ

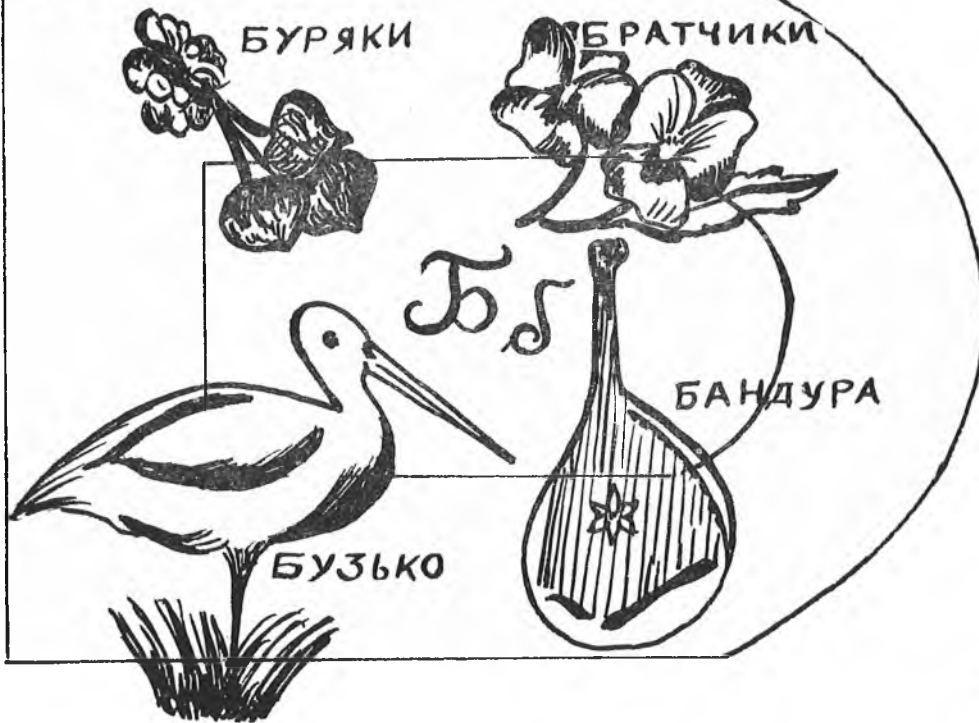
ПОТРІБНО ПАЧКУ ПАТИЧКІВ (ЗУБОЧИСТОК)

- а) 3 5 зубочисток зроби 2 трикутники.
- б) 3 7 зубочисток зроби 2 квадрати.
- в) 3 12 зубочисток зроби 4 квадрати.
- г) 3 12 зубочисток зроби 3 квадрати.

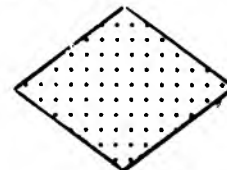
Відповіді на 3 сторінці обгортки.

Спробуй ще зробити інші геометричні форми з цих зубочисток. Котрої форми не можна зробити з зубочисток? З чого можна її зробити?

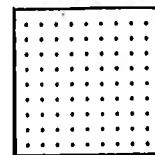
ББ

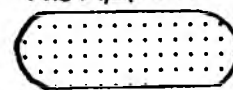
Текст: Віри Андрушків
Рисунки: Квітки Іваницької

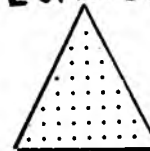
РОМБ

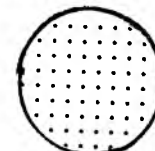
КВАДРАТ

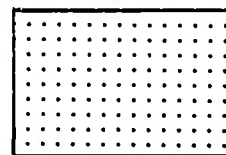
ЕЛІПСА

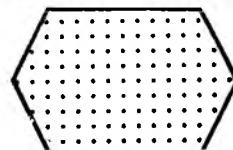
ТРИКУТНИК

КОЛО

ПРЯМОКУТНИК

ШЕСТИКУТНИК

ЗАБАВА

ВАРИМО І ПЕЧЕМО

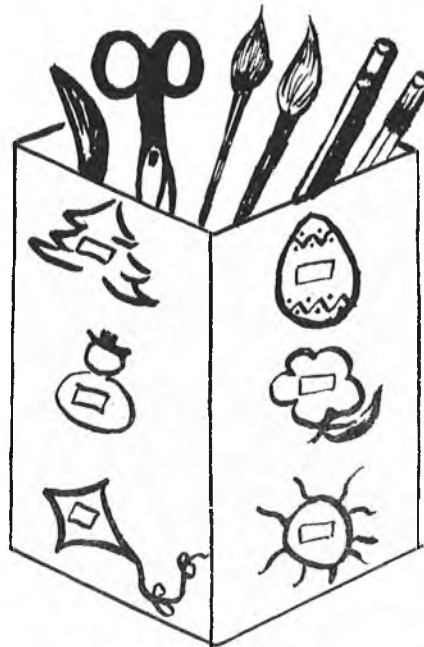
ТІСТЕЧКА З ПІНКИ

1. З допомогою мами, вбити 2 яйця та розділити білок від жовтка.
2. Дати білки до миски. Сильно вбити білки на тверду піну.
3. Додати поволі $\frac{1}{2}$ горнятка цукру.
4. Лежечкою давати на вимашену бляху.
5. Пекти в духовці на 350° 10—15 хвилин.

Те, що чую —
забуваю

Те, що бачу —
пам'ятаю

Що сам зроблю —
добре знаю

МАЙСТРУЄМО

СТОЛОВИЙ КАЛЕНДАР

1. Вимий пістальновою коробку з молока.
2. Відігни верх.
3. Помалюй темною фарбою (спрей пейнт).
4. З кольорового паперу витни відповідні форми за кожний місяць.

5. Ручно вироби собі календар на кожний місяць, або наліпи готовий календар на кожну форму. В цій коробці можна тримати різне приладдя — олівці, ножиці, пензлі і т. п. Зазначи собі свята та важливіші дати: уродини, іменини тощо.

СІЧЕНЬ

ЛИПЕНЬ

ЛЮТИЙ

СЕРПЕНЬ

БЕРЕЗЕНЬ

ВЕРЕСЕНЬ

КВІТЕНЬ

ЖОВТЕНЬ

ТРАВЕНЬ

ЛИСТОПАД

ЧЕРВЕНЬ

ГРУДЕНЬ

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу матері нашої дорогої членки п-і Миросі Бараник, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

76 Відділ США у Воррені

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Маряни Максим'як, матері нашої дорогої членки п-і Ірини Захарко, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

93 Відділ США, Гартфорд

В ПАМ'ЯТЬ покійної Юлії Запаранюк, що відійшла у вічність 9 лютого 1974 р., матері нашої членки п-ні Мирослави Ткачик, складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

100 Відділ США, Картерет

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД Н. Ж.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Ольги Ілевич членки 49 Відділу США зложили:

По 5 дол.: Анна Макух, Марія Іскало, Оксана Салдит, Неоніля Стецьків.

По 2.50 дол.: Ірина Дорошак, Олександр Лисак, Марія Паньків, Анна Руда.

По 2 дол.: Ярослава Борачок, Софія Волчук, Тетяна Душенко, Текля Мандзій, Ореста Перейма.

По 1 дол.: Марія Дранка, Ева Ковтало, Неоніля Сайкевич, Евфрозина Осягло, Олена Хомин. Разом 45 дол.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Любомири Ковч зібрано 115 дол.:

20 дол.: Анна Капітан.

По 5 дол.: Ірина Шмігель, Анастасія Смеречинська, Мирослава Приймак, Іванна Мартинець, Ірина Михайлюк, Ольга Ганушевська, Марія і Стефанія Залітач, Олена Тицька, Анна Чорнобиль, Софія Годованець, Марія Жовнірових, Віра Мотика, Марія Крамарчук, Марія Кахникевич, Михайлина Пилипець, Ірина Руснак, Ірина Юрків, Люба Домбчевська.

3 дол.: Маріє Гуран.

2 дол.: Олена Харамбура.

Збирала Ірина Шмігель

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Люби Шот зібрано 105 дол.

По 5 дол.: Ірина Шмігель, Анна Капітан, Софія Годованець, Наталя Гуран, Михайлина Пилипець, Анастасія Смеречинська, Марія Жовнірович, Олена Гадзінська, Марія Крамарчук, Іванна Мартинець, Віра Мотика, Люба Домбчевська, Свігляна Соробей.

По 3 дол.: Марія Гуран, Анна Єйна, Мирослава Приймак, Ольга Ганушев-

ська, Пелагія Кулик, Анна Чорнобиль, Ірина Руснак, Дарія Тишовницька, Ірина Михайлюк.

По 2.50 дол.: Стефанія Залітач, Марія Залітач.

По 2 дол.: Олена Харамбура, Катерина Лялька, Олена Тицька, Ірина Гафткович.

Збирала Ірина Шмігель

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ і в пам'ять моєї незабутньої сестри Юліяни з Дідошаків Белей складаю 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж., а 10 дол. на Стип. Акцію для молоді в Бразилії. Також складаю щире подяку товаришці і членці 47 Відділу США п-і Олені Харамбурі за посмертну згадку в нашому журналі.

Марія з Дідошаків Жовнірович з чоловіком д-ром Іваном Жовніровичем

У ПЕРШУ ролючу річницю смерті моєї дорогої матері бл. п. Анастасії з Бандурів Свириди, яка померла в Пукові к. Рогатина, Україна, дня 25 березня 1973 р., складаю 15 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Маруся Стефанишин

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могили двох суспільних діячок, завжди молодих духом і думкою, бл. п. Іванни Скопляк і бл. п. Наталії Савченко, складаю 10 дол. на Запасний Фонд Н. Ж. Родинам покійних висловлюю щире співчуття.

Ірина Кашубинська, Парма

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Євдокії Ликтей, матері Анни Кушнір та Олександри Різник, місто-голови Гол. Управи США, складаю 10 дол. на прес. фонд журналу Н. Ж.

Іванна П. Бенцаль

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. ред. Івана Ставничого складаю 10 доларів на Стипендійний Фонд для українських студентів у Бразилії.

Марія Голуб, Каламазу

НА ДАЛЕКУ МОГИЛУ найдорожчої мами Емілії з Коссаків Кічоровської та незабутнього брата д-ра Романа Кічоровського в болючу річницю їх смерті складаю 7 дол. на передплату Н. Ж. для бабусі і 10 дол. на видавництво Наше Життя.

Марія Татарська з родиною у Філядельфії

В ПАМ'ЯТЬ бл. п. Осипи Грабовенської, замість квітів на її могилу, складаю 8 дол. на Зап. Фонд Н. Ж.

Іванна Осідач, Кергонксон

Посмертна згадка

ДІТРОЙТ, МИШИГ'ЕН

З великим смутком повідомляємо членство США, що дня 23 жовтня 1973 року, відійшла від нас у вічність наша цінна членка бл. п. Ольга з Колодів Янчишин, дружина покійного д-ра Івана Янчишина.

Покійна була не тільки діяльною та жертвенною членкою нашого

Відділу. Вона працювала теж і в інших суспільних організаціях а зокрема дітройтському Товаристві за патріархальний устрій УКЦеркви, та в Пластпраті.

Похорон померлої відбувся у Дітройті дня 26 жовтня 1973 р. при численній участі членок США та нашої громадськості. Влаштуванням трізни зайнявся 56 Відділ США. На трізни прощала помершу від Окружної Ради США пані Анастасія Вокер а від 56 Відділу США пані Дарія Бойчук.

Покійна Оля залишила двох синів, Юрія і Петра.

**Управа 56 Відділу США
ім. Старицької-Черняхівської**

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. майора Павла Калиновського складаю 5 дол. на Запасний Фонд Н. Ж.

Дарія Чорнодольська, Балтимор

У ПЕРШЕ ПІВРІЧЧЯ смерті дорогого чоловіка бл. п. д-ра Григорія Дмитрова складаю замість квітів на могилу 5 дол. на стипендійний фонд для дітей у Бразилії.

Меланія Дмитрів, Рочестер

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити неввічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10:30—1 і по полудні від 3—6. В інших годинах за домовленням: тел: 674-5508 (код. 212).

РІЧНІ ЗБОРИ

1 ВІДДІЛ СУА В НЬО ЙОРКУ

Загальні Річні Збори 1 Відділу СУА відбулися 22 грудня 1973 р. Збори відкрила голова Відділу Леся Гой, яка попросила всіх присутніх ушанувати 1-хвилинною мовчанкою бл. п. місто-голову СУА Осипу Грабовенську. Відтак голова привітала представниць з Окружної Ради Олександрю Кіршак, голову Округи, та Мирославу Савчак, організаційну референтку Округи. Стверджено правосильність зборів.

Збори провела організаційна референтка Округи Мирослава Савчак, а секретарювала М. Баран. Також почесним гостем у президії була голова Округи Олександра Кіршак. Протокол із попередніх Річних Зборів відчитала М. Баран. Опісля приступлено до звітів уступаючої Управи. Після вислухання звітів, Оля Сливка, голова Контр. Комісії, ствердила зразкове ведення книг і діяльності, дала внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі.

До нової Управи ввійшли пані: Л. Гой — голова, М. Баран — місто-голова, М. Андрушків — прог. секретарка, Е. Чума — коресп. секретарка, С. Гуменюк — скарбничка, та референтки: К. Гаврилук організаційна, А. Сливка культ.-освітня, Л. Магун імпрезова, Е. Вацник виховна, М. Мотиль пресова, Н. Гаврилук мистецтва, Г. Дармограй і П. Мачай сусп. опіки, О. Нагірна базарова, К. Гаври-

люк, О. Дудинська, М. Качун і Р. Брожина господарські. Контр. Комісія: О. Сливка, голова, Н. Хоманчук, К. Пануга, В. Шуль, Н. Валько, члени.

Нововибрана голова Леся Гой щиро подякувала за довір'я та за вибір її на голову. Відтак в порозумінні з езекутивною Відділу номінувала Марію Головей, за довгі роки жертвенної праці, почесною членкою 1 Відділу СУА, а Катрусі Папузі дала теж признання за довгі роки жертвенної праці для 1 Відділу СУА. Голова щиро подякувала гостям з Окружної Ради. На тому закрито сходини. Відтак слідувала перекуска.

Марія Мотиль пресова референтка
**

16 ВІДДІЛ СУА, МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Збори відбулися 26 січня 1974 р. Проводили їх п-і Марія Товстоп'ять, голова, і Володимира Тарашук, секретарка.

До нової Управи ввійшли пані — Мирослава Петришак, голова, Олена Бенцаль-Карп'як, заступниця, Ольга Гамота, секретарка, Теодосія Остап, касієрка. Референтками стали пані — Марія Процай культ.-освітньою, Ольга Луцки імпрезовою і пресовою, Олена Давидович і Олена Романовська сусп. опіки, Анна Бучек із допомогою Олені Бенцаль-Карп'як, господарською.

До Контр. Комісії ввійшли пані — Одарка Король, голова, Олена Березюк, Євфрозина Остап'юк, членки.

18 ВІДДІЛ СУА, ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

Загальні Збори відбулися 15 січня 1974 р. На Збори прибули представниці Окр. Ради — п-і Ольга Салук, організаційна реф. і п-і Ірина Кіндрачук, голова Контр. Комісії.

Голова Відділу Ольга Ставнича відкрила Збори однохвилинною мовчанкою в пам'ять бл. п. Осипи Грабовенської. До Президії ввійшли — на голову Дарія Фарміга і на секретаря Марійка Луцька. Секретарка Дзвінка Яцикевич відчитала протокол. Звітували: Оля Ставнича — голова і Оксана Крочак — скарбник. Ліда Гичко, одна з членок Контр. Комісії, дала внесок на уділення абсолюторії.

До нової Управи на 1974 р. ввійшли пані — Оксана Крочак, голова, Ліда Крамарчук, заступниця, Дзвінка Яцикевич, секретарка, Христина Бук, скарбничка, і референтки: Марія Луцька організаційна, Дарія Фарміга культ.-освітня, Оксана Воронка зв'язків, Марта Ключас сусп. опіка, Марія Береза виховна, Люба Остап'юк пресова, Ірина Машак господарська.

До Контр. Комісії ввійшли пані — Марійка Стадницька, Оля Ставнича і Камілія Смородська.

24 ВІДДІЛ СУА, ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

На Загальних Зборах, які відбулися 30 грудня 1973 р., було присутніх 19 членок. Голова Відділу Ірена Левницька привітала гостю, голову Окр. Ради Надію Бігун, і запросила до Президії Зборів. Секретарювала Ольга Заремба.

Збори вибрали нову Управу Відділу в такому складі: І. Левницька — голова, А. Гнатюк і А. Іванців — заступниці, О. Заремба — секретарка, Ю. Полянська — скарбничка; референтки: О. Левчак культ.-освітня, П. Юрчак і Л. Вальчик господарські, О. Граб імпрезова, К. Шперун і К. Кернична відвідування хворих. Контр. Комісія: Р. Бойчук, А. Кемпа і С. Присяжна.
(03)

Відповіді до стор. 30:

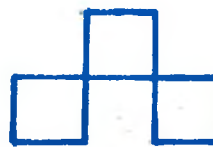
а)

б)

в)

г)

із шнурка

43 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ У ФІЛЯДЕЛЬФІ, ПА.

Річні Збори відкрила голова п-і Ірина Мамчин молитвою. Д-р Марія Струтинська привітала Збори від Окружної Ради.

Предсідницею Зборів була п-і Стефанія Пушкар, шисарем Анна Максимович.

Протокол із попередніх Заг. Зборів прочитала А. Максимович.

Звіти уступаючої Управи зложили: голова Ірина Мамчин, орг. референтка Наталія Перфецька, культ.-освітня Ірина Райнер, імпрезова Люда Чайківська, скарбничка Марія Куземська, секретарка Марія Даннлів, пресова Анна Максимович, сусп. опіки Іванна Федорів, господарська Христина Дольницька.

Звіт Контр. Комісії відчитала Надія Оранська. Вона поставила внесок на уділення абсолюторії з признанням уступаючій Управі.

Член Номінаційної Комісії п-і Анна Богачевська (за голову Кароліну Конрад) запропонувала на голову п-і Ірину Мамчин і подала листу нової Управи: заступниця Анна Олійник, скарбничка Марія Куземська, секретарка і пресова реф. Анна Максимович, організаційна Наталія Перфецька, культ.-освітня Ірина Райнер, імпрезова Люда Чайківська, сусп. опіки Іванна Федорів і Анна Олійник, господарські Марія Дмитренко і Христина Дольницька. Контр. Комісія: голова Надія Оранська, члени: Лукія Гривів, Ольга Кулиняк. Пропоновану листу Збори прийняли одноголосно.

Пресова референтка

78 ВІДДІЛ СУА ІМ. О. СТЕПАНІВ, ВАШІНГТОН, Д. К.

В неділю, 30 грудня 1973 р., відбулися Річні Збори 78 Відділу СУА. Присутніх було 40 членок.

Збори відкрила молитвою голова Лідія Ярославич, відчитавши програму Зборів, що її прийнято без змін.

На предсідницю Зборів вибрано Анну Гаврилюк, а на секретарку Христю Кебузинську. Протокол із минулорічних Загальних Зборів відчитала Ольга Курилас, який прийнято без доповнень.

Опісля звітували Управа і референтки, а це: Лідія Ярославич — голова, Мирослава Скасків — коресп. секретарка, Ольга Курилас — прот. секретарка, Марія Кормелюк — касирка, Мотря Слоневська — організаційна реф., Ліда Білоус — імпрезова, Марта Терлецька — культ.-освітня, Тереса Царик — пресова, Тамара Вітковицька — господарська, Стефанія Дячок — сусп. опіка, Марта Базарко — виховна, Емілія Процінська — мистецька.

Після вислухання звітів Марія Ставнича, голова Контр. Комісії, ствердила, що все діловодство знайдено в найкращому порядку. На внесок Ірини Ставничої Збори одноголосно уділили абсолюторію уступаючій Управі.

Голова Номінаційної Комісії Христя Пацлавська пропонує список кандидаток до нової Управи, який прийнято одноголосно. До нової Управи ввійшли наступні пані:

Марта Терлецька — голова, Лідія Ярославич — заступниця й протоколова секретарка, Мирослава Скасків — коресп. секретарка, Марія Кормелюк — скарбничка. Референтки: Христя Кебузинська — імпрезова, Марта Андриук — організаційна, Мотря Слоневська — культ.-освітня, Тереса Царик — пресова, Марта Базарко — виховна, Емілія Процінська — мистецька, Тамара Вітковицька і Богданна Гелета — господарські, Стефанія Дячок і Марія Галушницька — суспільна опіка, Анна Гаврилюк, Ліда Білоус і Анна Маєвська — вільні члени.

Контр. Комісія: Марія Ставнича — голова, Ірина Вітковицька й Олена Канда — члени.

Нововибрана голова Марта Терлецька подякувала присутнім членкам за довіря до неї і привітала голову Окружної Ради Галину Царинник, представницю з Філядельфії, яка на превеликий жаль усім прибула під кінець Зборів.

Після Зборів зроблено груповий знімок нашого Відділу.

Тереса М. Царик
прес. референтка

82 ВІДДІЛ СУА, НЬЮ ЙОРК

Збори відбулися 16 грудня 1973 р. Відкрила їх голова Відділу Іванна Клим, молитву провела Ірина Іванчиншин.

Президія: Олександра Кіршак — голова, Мирослава Савчак — секретарка.

Звітували члени Управи. По уділенні абсолюторії уступаючій Управі приступлено до вибору нової.

Члени нової Управи 82 Відділу СУА на 1974 рік: Іванна Клим — голова, Надія Попель — містоглова, Олена Лиско — секретарка, Ірина Загалаяк — скарбничка. Референтки: Мирослава Савчак організаційна, Лідія Котлярчук імпрезова, Оксана Миськів пресова, Леонтіна Гошовська виховна, Марія Васьків сусп. опіки, Лідія Волосянська, Галина Кандюк, Анна Гонко й Анна Дика господарські. — Контр. Комісія: Ірина Іванчиншин, голова, Ярослава Лісовець і Теодора Бриттан, члени. — Номінаційна Комісія: Олена Смулка, Клявдія Чорнодольська й Анна Стасів.

Оксана Миськів
пресова референтка

98 ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Дня 9 грудня 1973 р. відбулися Загальні Збори 98 Молодечого Відділу СУА у Філядельфії. Збори очолювала голова Окружної Ради Галина Царинник. Звіти уступаючої Управи і референток виказали успіхи минулорічної праці Відділу, який у червні відсвяткував своє 5-ліття.

До новообраної Управи на 1974 р. увійшли: О. Гевка, голова; Х. Перфецька, заступниця і пресова реф., О. Левницька, прот. секретарка; В. Дактен, коресп. секретарка; І. Скульська, скарбничка. Референтки: І. Юрчак організаційна, П. Савчак мистецька, З. Кунаш культ.-освітня, В. Андрейчик імпрезова, С. Галавай і О. Повзанюк господарські, З. Погорило виховна, Б. Кульба сусп. опіки.

При зміні адреси не забудьте подати коду Вашої околиці (зип-код). Це конечне для висилки журналу.

